

CSAK FELFELÉ!

AZ EMELKEDŐ MAGYARORSZÁG

PROGRAMJA

EGYSÉGBEN MAGYARORSZÁGÉRT

JELÖLŐ
SZERVEZETEK

TÁMOGATÓ
SZERVEZET

CSAK FELFELÉ!

AZ EMELKEDŐ MAGYARORSZÁG PROGRAMJA

A jogszerűség helyreállítását, az elmúlt tizenkét év bűneinek felderítését akarjuk, igazságos társadalomra, európai életre, közösnek érzett hazára vágyunk. A választás legfontosabb kérdése: Orbán vagy Európa? Orbánnal Magyarország elveszíti Európát és vele a 21. századot.

Sokan kérdezik, lehet-e jobban vezetni Magyarországot, mint most. Bizonyítani fogjuk, nem csak lehetséges másképp rendezni közös dolgainkat, de csakis másképp élve lehetünk egy sikeres ország polgárai. Az új demokrácia korszakában nem csak kevesek privilégiuma lesz a kiszámítható élet, hanem a társadalom berendezésének ez lesz az alapvető szempontja.

A magyar társadalom évtizedek óta mesterségesen felkorbácsolt feszültségek lázában él. Egy megosztott ország mindig gyenge, ezért meg kell szabadulnunk a gyűlöletet szítók hatalmától. Az új, átláthatóan, az emberek feje fölött, hanem velük együtt kormányoz. Mindennek a megvalósításához minden területre kiterjedő, átfogó programmal rendelkezünk. Magyarország jobbat érdemel és képes is erre a jobbra.

1 A jogállam újbóli megteremtése	8
1.1 Új alkotmány.....	8
1.2 Alkotmányos intézmények és alapjogi garanciák	9
1.3 A demokratikus nyilvánosság helyreállítása.....	11
1.4 Valódi önkormányzatiság.....	12
1.5 Partnerségben a civil szervezetekkel	12
2 Befektetés a jövőbe	16
2.1 Esélyteremtő közoktatás.....	16
2.2 Szabad, nyitott és minőségi felsőoktatás.....	17
2.3 Korszerű szakképzés és felnőttképzés	18
2.4 Digitális Magyarország	18
2.5 Tudomány és innováció.....	20
3 Egészséges társadalom	24
3.1 Jól működő egészségügy.....	24
3.2 A sport, ami összeköt	25
4 Szolidáris és gondoskodó társadalom	30
4.1 Szociális ellátások.....	30
4.2 Családpolitika és családtámogatások.....	31
4.3 A fogyatékossgal és tartós betegséggel élő emberek támogatása	31
4.4 Nyugdíj és időskori biztonság.....	32
4.5 A lakhatási válság megszüntetése	34
4.6 Esély a fiataloknak.....	35
5 Közös haza	38
5.1 Nemzetpolitika	38
5.2 Szabad kultúra	39
5.3 Szabad egyház szabad államban	40
5.4 Nők és férfiak esélyegyenlősége.....	41
5.5 A roma közösség a nemzet része.....	43
6 Fenntartható Magyarország	48
6.1 Klímavészhelyzet és energia	48
6.2 Környezet- és természetvédelem	49
6.3 Közlekedés	50
6.4 Gyarapodó vidék, fejlődő mezőgazdaság	51
7 Gazdaság az emberért	56
7.1 Gazdaság.....	56
7.2 Megélhetés mindenkinek.....	58
7.3 Közpénzügyek.....	60
8 A mindennapok biztonsága	64
8.1 Rendészet.....	64
8.2 Honvédelem és nemzetbiztonság	65
9 Európai Magyarország	68
9.1 Külpolitika.....	68
9.2 Európa-politika.....	69

1

A JOGÁLLAM

ÚJBÓLI MEGTEREMTÉSE

1 A jogállam újbóli megteremtése

Magyarországnak vissza kell térnie a demokratikus, jogállami alapokon álló európai országok közösségébe. Helyreállítjuk az alapjogok garanciáit és a hatalommegosztás intézményeit. Megszüntetjük a fideszes mélyállamot, amely gazdasági és politikai befolyásán keresztül ellehetetleníti az új kormány működését. Olyan új szabályokra van szükségünk, amelyek a későbbiekben megakadályozzák a kizárólagos hatalom újabb kiépülését. Végső célunk egy olyan demokratikus alkotmány elfogadása, amely a széles körű elfogadottság szilárd alapjain nyugszik.

1.1 Új alkotmány

A közhatalom alkotmányos gyakorlásának kereteit fogjuk felépíteni a jogállamiság, a demokratikus hatalomgyakorlás és a hatalommegosztás elvei alapján. Az új alkotmányról társadalmi konzultációt indítunk, a koncepció és a normaszöveg alakításába bevonjuk az állampolgárokat és a civil szervezeteket. Az új alkotmány az Országgyűlés döntése és az alkotmányozó népszavazás után lép hatályba.

Alkotmányos alapelvek

Az új alkotmány preambulumban hivatkozni kell a Magyar Köztársaságnak az európai és a demokratikus nemzetközi közösséghez tartozására, a magyar és az európai kultúra értékeire. Az alkotmányozás során építünk az 1989–1990-es alkotmány értékeire, sok száz éves alkotmányos hagyományaink napjainkig kiérlelt eredményeire; plurális, sokszínű, felvállalt alapértékeinket megjelenítő és deklaráció alkotmányt alkotunk. Új alkotmányunk célja az emberi és állampolgári jogok biztosítása, védelme, a jogállamiság és a népszuverenitás tiszteletben tartása. Kiemelt érték Magyarország elkötelezettsége az Európai Unió közös értékeinek védelme iránt, különös tekintettel a pluralizmusra,

a megkülönböztetés tilalmára, a toleranciára, az igazságosságra, a szolidaritásra, a nők és férfiak közti egyenlőségre.

Elsődleges a hatalmi ágak elválasztása és független működése, az általános és egyenlő választójog, a többpártrendszeren alapuló demokrácia, a hatalom erőszakos megszerzésére és gyakorlására, illetve kizárólagos birtoklására irányuló törekvések tilalma, a tanulóhoz, a képzéshez, a művelődéshez, a munkához való jog, a rászorulóknak szociális ellátáshoz való joga, az egészségügyi ellátáshoz való jog.

Biztosítjuk az alapvető emberi és szabadságjogok alkotmányos garanciáit, a közvélemény hiteles és befolyástól mentes tájékoztatását, a piacgazdaságot és a tulajdonformák egyenlőségét megalapozó szabályokat, a szakszervezetek és más társadalmi szervezetek gazdasági és szociális érdekvédelmi, érdekképviseleti jogait, a kollektív érdekvédelem és a szövetkezés lehetőségét. A jelenleginél lényegesen kiterjesztőbben határozzuk meg a közpénz fogalmát. Az új alkotmány szövegszerűen tiltja meg, hogy jogszabály visszamenőleges hatállyal állapítson meg vagy tegyen terhesebb kötelezettséget, nyilvánítson valamely magatartást jogellenessé.

Az új alkotmányos rendszer rögzíti a Magyarország EU-tagságából és NATO-tagságából is következő euroatlanti elkötelezettséget. Hangsúlyozza, hogy Magyarország jószomszédi viszonyra törekszik valamennyi környező országgal. Megfogalmazza a határon túl élő magyarokkal kapcsolatos állami felelősség tartalmát.

Az új alkotmány stabilitásának biztosítása

Az új alkotmányban, annak stabilitása érdekében, az alapvető emberi és állampolgári jogok, a többpárti parlamentáris demokrácia, a köztársasági államforma, az elkülönült testület által végzett alkotmánybíráskodás, a független

igazságszolgáltatás alapvető szabályainak módosítása a megválasztott országgyűlési képviselők kétharmad részének igen szavazatával és alkotmányozó népszavazás általi megerősítésével lehetséges.

1.2 Alkotmányos intézmények és alapjogi garanciák

Népszavazás, parlament, államfő, választás

Elgördítjük az akadályokat a népszavazás és a népi kezdeményezés útjából. Lehetővé kell tenni, hogy összetettebb közpolitikai kérdésekben is lehessen állampolgárok által kezdeményezett népszavazást tartani.

Az országgyűlés működését visszaalakítjuk a jogállami elveknek megfelelő gyakorlatra. A kormány tisztelni fogja és partnerként kezeli a törvényhozást. Garantáljuk a parlament ellenőrzési jogosítványait, a bizottsági munka feltételeit, az ellenzék jogait és a képviselők véleménynyilvánítási szabadságát. Szankcionálhatóvá tesszük a vizsgálóbizottságok és parlamenti bizottságok előtt történő megjelenés elmulasztását.

Az államfő jogköreit érintetlenül hagyjuk, de azt javasoljuk, hogy őt magát közvetlenül a nép válassza. Az államfőéhez hasonlóan a miniszterelnök mandátumát is két ciklusban maximalizáljuk.

Jelentősen csökkentjük a kétharmados törvények számát. Az új országgyűlés a jelenleginél lényegesen arányosabb, de továbbra is vegyes választási rendszert alakít ki, megvalósítja a választójogi rendszer reformját, elvégzi a választási szervek összetételének korrekcióját.

Valódi alkotmánybíráskodás

Az Alkotmánybíróság tagjait az Országgyűlés választja meg az összes képviselő legalább kétharmadának támogatásával. A jelölési folyamatot újraszabályozzuk úgy, hogy kizárjuk a parlamenti többség visszaélészerű használatát. Elősegítjük

a folyamat átláthatóságát, demokratizmusát, a szakmai minőségi szempontok érvényesülését. A testület létszáma nem változik, a bírák mandátumának hossza és újraválaszthatóságuk kizárása sem. Az alkotmánybírák 70. életévük betöltését követően nem maradhatnak hivatalban.

Az Alkotmánybíróságot tekintjük a végrehajtó hatalom legfőbb hatalmi ellensúlyának, így az teljeskörűen vizsgálhatja majd felül a jogszabályokat. Ideiglenes intézkedésként felfüggesztheti az alkotmányellenes jogszabályok alkalmazhatóságát. Szélesítjük az utólagos normakontroll kezdeményezésére jogosultak körét, helyreállítjuk az „actio popularis”, az állampolgári beadvány jogintézményét. Megőrizzük az alkotmányjogi panasz jogintézményét, de az állami szerveket elzárjuk a bírói döntésekkel szembeni alkotmányjogi panasz előterjesztésének lehetőségétől.

Az Alkotmánybíróság jogosult az alkotmánymódosító javaslatok utólagos normakontrolljára. Az Országgyűlés nem írhatja felül az Alkotmánybíróság határozatait úgy, hogy a korábban megsemmisített törvény által szabályozott rendelkezést az alkotmányba emeli, vagy olyan rendelkezést emel alkotmányos szintre, amely alapján már aggály nélkül be tudja vezetni azt a rendelkezést, amelyet a testület alkotmányellenesnek talált.

Független bíróságok

A bíróságokat érintő legfontosabb rendelkezéseket az alkotmány rögzíti. A bírói függetlenség két alapfeltétele, hogy az ítélező bíró nem utasítható, döntését szabadon, saját elhatározásából hozza meg, státuszában valóban független. A jelenlegi igazgatási rendszer ennek biztosítására nem alkalmas. Ezért az Országos Bírósági Hivatal megszűnik. A bírói önigazgatás szerveként működő, a bíróságok legfelsőbb szintű igazgatását ellátó bírói tanács hozza meg a bírói státusszal kapcsolatos döntéseket. A bírák által választott testület érdemi

hatáskörökkel rendelkezik majd, így a bírói önkormányzatiság felelős szerve lesz. A bírói státuszt érintő döntésekbe más hatalmi ág képviselőjének nem lehet semmiféle formális beleszólása. Rendezzük a bírói javadalmazást, ahogy a bírói munkát segítő bírósági dolgozók bérezését is. A függetlenség és a kimagasló szakmai munka érvényesülése érdekében megreformáljuk a bírói és bírósági vezetői pályázatok során alkalmazott pontrendszert, a versenyvizsgát, a fegyelmi felelősség és a bírói munka értékelésének szabályrendszerét. A bíróságok adott évi költségvetési támogatása nem lehet kevesebb az előző évinél. A bírák nyugdíjkorhatárát 70 éves korban határozzuk meg. Megszüntetjük a Kúria már-már jogalkotói alkotmányos jogállásra emlékeztető hatásköreit. A Kúria főtitkárának intézménye megszűnik.

Az ügyészi szervezet átalakítása

Az ügyészség a kormánynak alárendelve működik, a legfőbb ügyészt az igazságügyért felelős miniszter nevezi ki. Az eljáró ügyész a munkáját főszabály szerint nem utasítás alapján végzi. Még a felettes ügyész által is csak kivételes esetben és írásba foglalt indokolással utasítható az eljáró ügyész vádemelésre vagy védejtésre. Az ügyészi szervezetben a közjogi helyzet megváltozásának ellentételezéseként – a döntési függetlenségük mellett – megerősítjük az eljáró ügyészek státuszbeli függetlenségét is. A közélet tisztasága elleni büntetőügyekben megteremtjük a bírósági felülvizsgálat lehetőségét a nyomozás megszüntetéséről hozott határozat ellen.

Az új kormány kezdeményezi Magyarország csatlakozását az Európai Ügyészséghez.

Létrehozunk a Korrupcióellenes Ügyészséget, amely független az ügyészségtől és a legfőbb ügyésztől. Vezetőjét az országgyűlés választja. Vezetője nem utasítható, független a kormánytól, tevékenységéről az országgyűlésnek számol be, és közvetlenül nyújthat be törvényjavaslatot. Megteremtjük a korrupciós ügyek számonkérésének jogszerű és hatékony

rendszerét, transzparenssé tesszük a kormány közpénzfelhasználását és a pártfinanszírozási rendszert.

Létrehozunk a Korrupcióellenes Hivatalt, amelynek feladata az elszámoltatás és a korrupcióellenes küzdelem lesz.

További intézmények

Az országgyűlési biztosok újra egyenlők és egymástól függetlenek lesznek. Mandátumuk 6 évre szól, de nem újraválaszthatók, a tisztségükre vonatkozó legfőbb rendelkezéseket az alkotmány rögzíti. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság megszűnik, helyette információs biztost választ az Országgyűlés.

Megteremtjük a közpénzügyi intézmények függetlenségét. Garantáljuk az Állami Számvevőszék független működését, megteremtjük a döntéseivel szembeni bírói jogorvoslat lehetőségét.

A közigazgatásban dolgozók számára életpályamodellt hozunk létre, emeljük a köztisztviselői illetményalapot, és felfelé korrigáljuk a közalkalmazotti bértáblát. Visszaadjuk az országos hatáskörű szakigazgatási szervek önállóságát. A visszaélések melegágyává vált, vállalkozói alapon szervezett bírósági végrehajtási rendszert megszüntetjük, a végrehajtást állami feladattá tesszük.

Alapjogi garanciák

Az új alkotmányban biztosítani kell az időskori ellátáshoz való jogot, a munkavállalói jogokat, a gyermekek jogait, a nők jogait, a szociális biztonsághoz való jogot, a lakhatáshoz való jogot, a jövő generációk jogait. Bővítjük a fenntarthatósággal kapcsolatos alapjogi védelmet, biztosítjuk a vízkincs védelmét, a tudományos, oktatási, művészeti és kulturális autonómiát. Az állam garantálja, hogy származása, bőrszíne, életkora, vallása, nemi identitása, szexuális orientációja vagy valamely kisebbséghez tartozása miatt senkit ne érhessen érdeksérelem, atrocitás,

hátrányos megkülönböztetés. Visszaállítjuk a független Egyenlő Bánásmód Hatóságot, és az önálló nemzeti és etnikai kisebbségi jogok állampolgári biztosa intézményét.

1.3 A demokratikus nyilvánosság helyreállítása

A Fidesz utáni korszak médiapolitikájának legfőbb célja a sajtószabadság helyreállítása, a társadalmi párbeszédet előmozdító médiarendszer működési kereteinek megteremtése.

Biztosítjuk a tájékozódás szabadságát. Az állam elszámoltathatósága érdekében lebontjuk a közérdekű adatok megismerésének akadályait. Megteremtjük a jogi feltételeit annak, hogy az újságírók és állampolgárok közérdekű adatigényléseire a válaszok kikényszeríthetők legyenek.

Valódi közszolgálat

Valódi közszolgálati médiát állítunk a közszolgálatába. A közszolgálati média nem lehet a propaganda szócsöve. A kormányváltás után azonnal felülvizsgáljuk a jelenlegi állami média finanszírozását. Az új közszolgálati médiában nem lesz az MTVA-hoz hasonló propagandaközpont. Az új közszolgálati média kisebb és egyszerűbb intézményi keretek közt, olcsóbban és átgondoltabb tartalomkínálattal a hiteles tájékoztatás, a társadalmi párbeszéd, a nemzeti és európai kultúra legfőbb közvetítője lesz. Elkezdjük egy regionális alapon szerveződő közmédia-szolgáltatás kiépítését.

Helyreállítjuk az önálló és független hírügynökséget. Az új közszolgálati rendszerben visszaadjuk az MTI szervezeti és szerkesztői függetlenségét. A hírügynökségi szolgáltatás ingyenességét a jövőben kizárólag a meghatározott piaci forgalmat el nem érő médiavállalatok esetében tartjuk fenn.

Tisztességes verseny a piaci médiában

Felszámoljuk a médiapiacot torzító finanszírozási és tulajdonosi viszonyokat. Az állami hirdetések mennyiségét a későbbiekben is jelentősen visszaszorítjuk, újra teret engedünk a médiapiac normális működésének. A médiapiacon elköltött közpénz útját teljes egészében átláthatóvá tesszük. A KESMA és a Fidesz-közeli további médiavállalatok piaci működését szigorú versenyjogi ellenőrzésnek vetjük alá. A versenytörvény következetes alkalmazásával vagy akár módosításával megteremtjük a feltételeit a KESMA-val szembeni hatékony fellépésnek, akár a piactorzító hazai médiaóriások feldarabolásának.

Támogatjuk a gazdaságilag kevésbé stabil, de etikus újságírást végző szerkesztőségeket. Sajtóalapot hozunk létre azoknak a kisebb szerkesztőségeknek a megkülönböztetésmentes és átlátható támogatására, amelyek részt vesznek valamely önszabályozó szervezet működésében.

Leváltjuk a csak fideszes tagokból álló Médiatanácsot, és független médiafelügyeletet hozunk létre. A médiaombudsman intézményével biztosítjuk, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Médiatanács ideiglenes tovább élése mellett is határozott és hatékony lépéseket tehesünk a tiszta és szabad médiapiacért és nyilvánosságért. Az NMHH és a Médiatanács helyébe lépő új felügyeleti rendszer a jelenleginél sokkal pontosabban meghatározott mozgástérrel fog működni. A majdani médiatestület tagjait nyílt pályázat alapján választjuk ki.

Biztosítjuk, hogy a gyerekek a lehető legkorábban találkozzanak a tudatos és kritikus médiafogyasztást segítő ismeretekkel. A digitális médiakörnyezet olyan kihívásaira, mint az álhírek terjedése vagy a társadalmi polarizáció erősítése, a médiaoktatás kiterjesztésével adunk hosszú távon fenntartható választ.

1.4 Valódi önkormányzatiság

Megteremtjük a helyi önkormányzatok valódi önállóságát, az új alkotmányban rögzítjük az önkormányzathoz való jogot. A mindennapi életet meghatározó közhatalmi és szolgáltatási döntéseket helyben az önkormányzatok fogják meghozni, amelyek elszámoltathatóságát a helyi közösségek megerősítésével biztosítjuk. A közvetlen demokrácia eszközeinek erősítésével is bevonjuk a polgárokat a helyi ügyekről szóló döntésekbe. Biztosítjuk az önkormányzatok és a kormány közötti érdemi érdekegyeztetés működését.

Garantáljuk az önkormányzatok pénzügyi önállóságát. Ennek érdekében az állami adóbevételek egy részét, ideértve a gépjárműadóból származó forrást is, az önkormányzatok működésére irányítjuk át, egyes adónemek esetében pedig az önkormányzatoknak engedjük át az adókivetés jogát. Megszüntetjük a „szolidaritási hozzájárulásnak” hazudott büntetőadót, ehelyett olyan mechanizmust vezetünk be, amely hozzásegíti az alacsony adóerő-képességű településeket a közszolgáltatások színvonalas ellátásához. Olyan finanszírozási rendszert alakítunk ki, amely a valós költségekhez igazodva biztosítja az önkormányzati gazdálkodás önállóságát, de hatékony gazdálkodásra is ösztönöz.

A fejlesztési forrásokat politikai megkülönböztetések nélkül, tisztességes és átlátható pályázati rendszer alapján ítéljük oda. Felszámoljuk a főváros és a vidék mesterséges szembeállítását, gondoskodunk arról, hogy falvaink, városaink, fővárosunk és annak vonzáskörzete – hatalompolitikai szempontoktól függetlenül – kiegyensúlyozottan fejlődjenek. Elősegítjük, hogy az önkormányzatok közvetlenül is pályázhassanak az uniós fejlesztési alapok forrásaira.

Helyi közszolgáltatások megszervezése

Az alapvető közszolgáltatásokat (a közoktatást, az egészségügyi és szociális alapellátást és az egyéb közszolgáltatásokat), valamint az ezekhez szükséges hatásköröket és finanszírozási forrásokat visszaadjuk a helyi közösségeknek. Visszaadjuk és megerősítjük az önkormányzatok településtervezési, településrendezési és építésszabályozási hatásköreit.

A teljes igazgatási középszintet újraszervezzük, ennek területi és szervezeti kereteit szakmai-társadalmi vitát követően határozzuk meg. Így a települési, térségi szinten túlmutató, indokolatlanul államosított feladatok az újjászervezett területi önkormányzatokhoz kerülnek vissza.

Magas presztízsű közigazgatás

Visszaadjuk a közigazgatási szakma becsületét, garantáljuk a köztisztviselői és közalkalmazotti kar megbecsültségét az állami és az önkormányzati szektorban egyaránt. Elfogadhatatlan, hogy a költségvetési törvényben meghatározott köztisztviselői illetményalap összege és a közalkalmazotti bértábla több mint egy évtizede változatlan. Ennek érdekében fenntartható és értékálló bérrendezést hajtunk végre, amelynek fedezetét az önkormányzatok számára biztosítjuk.

1.5 Partnerségben a civil szervezetekkel

Az erős és sokszínű civil társadalom minden demokratikus állam alapvető építőeleme. Ezért a jogállami normák teljes körű visszaállításával a civil szektor minden szereplője számára a gyakorlatban is garantáljuk az egyesülési, gyülekezési és véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos jogát. Hisszük, hogy a civil szektor ellenőrző funkciója a társadalmi együttműködésünk alapját képezi.

Aktív állampolgárság

Kiemelten fontosnak tartjuk az aktív állampolgárságot, a rendelkezésünkre álló eszközökkel erősítjük a közügyekben való részvételt és a társadalmi szerepvállalás minden formáját. Ösztönözzük az olyan demokratikus részvételi formák megerősödését, mint amilyen például a közösségi gyűlés, a részvételi költségvetés, továbbá a helyi és országos konzultáció. Alapvető fontosságúnak tartjuk a civil szféra függetlenségét. Szereplőit autonóm partnereinknek tekintjük, elismerjük a közjó és az ország fejlődése érdekében végzett tevékenységüket. Biztosítjuk a civil szervezetek számára a jogalkotás folyamatában való érdemi részvételt. Ösztönözzük a civil szervezetek bevonását a helyi és országos közfeladatok ellátásába. Biztosítjuk a közfeladatok szektorsemleges finanszírozását.

Üldözés helyett támogatás

Kezdeményezzük a civil szférára vonatkozó jogszabályok felülvizsgálatát az egyesülési szabadság minél szélesebb körű érvényesülése, az adminisztratív terhek csökkentése és a működési környezet javítása érdekében. Hatályon kívül helyezzük a civil szférát megbélyegző és korlátozó jogszabályokat.

A kormányzati támogatások és források elosztására a civil szervezetekkel együttműködve új rendszert alakítunk ki, mindenkor érvényesítjük a nyílt verseny- és szektorsemlegesség elvét, maradéktalanul betartjuk az átláthatóság és az elszámoltathatóság követelményeit. A civil szervezetek számára juttatott minden kormányzati támogatás adatát közérdekű adatnak minősítjük, és a legszélesebb körben nyilvánosságra hozzuk. Kezdeményezzük a kapcsolatfelvételt az EGT és a Norvég Alapok finanszírozóival, hogy új szemléletben indítsuk újra közösen a programot.

2

BEFEKTETÉS

A JÖVŐBE

2 Befektetés a jövőbe

2.1 Esélyteremtő közoktatás

Célunk, hogy a jelenlegi rendszert gyökeresen átalakítva a legjobb példákat követő, használható, korszerű, mindenki számára elérhető tudást biztosító oktatást hozzunk létre, olyat, amely lehetővé teszi a fiatalok sokoldalú képességének és tehetségének kibontakoztatását, a sikeres élethez és munkavégzéshez szükséges kompetenciák megalapozását, valamint támogatja személyiségük fejlődését. Hiszünk, hogy az oktatási rendszernek nem csak a kiváltságos kevesek, hanem minden diák számára esélyt és lehetőséget kell teremtenie. Olyan oktatást akarunk, ahol társadalmi helyzetűtől és lakóhelytől függetlenül elérhető a diákok számára a magas színvonalú oktatás.

Az oktatás – az óvodától kezdve egészen a felsőfokú tanulmányokig és a felnőttképzésig – egységes egész, ezért a jelenlegi széttagozott és szakmaiatlan oktatásirányítás helyett önálló és egységes Oktatási Minisztériumot hozunk létre, s társadalmi konszenzust kereső gondolkodást indítunk az oktatás hosszabb távú stratégiáinak megalkotására.

Korszerű tananyag, képzés, tudás

A lexikális tudás helyett a XXI. században szükséges készségek fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. Támogatjuk a pedagógiai innovációt, a modern pedagógiai gyakorlatok számára több teret biztosítunk. A diákoknak – magolás helyett – nagyobb teret hagyunk a kritikai gondolkodás, a vitakultúra, a problémamegoldás, a gyakorlati készségek, a kíváncsiságvezérelt gondolkodás fejlesztésére.

Minden diák számára garantáljuk egy idegen nyelv elsajátításának feltételeit. Biztosítjuk, hogy az érettségire minden gyerek legalább középfokon megtanuljon egy idegen nyelvet, és a szakképzésben is biztosítjuk a használható nyelvtudás megszerzését.

Modernizáljuk az informatika és a digitális kompetenciák oktatását, hogy minden diákot felkészítsünk a digitális világban való boldogulásra.

Gondoskodás kisgyermekkoról!

Minden gyermek számára elérhetővé tesszük a bölcsődét és az óvodát, a korai fejlesztő központokat, a Biztos Kezdet gyerekházakat, megerősítjük a védőnői hálózatot. Újra lehetővé tesszük az integrált bölcsőde-óvodák működését, kiterjesztjük a közfinanszírozású intézményrendszert, csökkentjük a csoportlétszámokat. Hatékony lépéseket teszünk az óvodapedagógus-hiány megszüntetése érdekében. Az iskolaérettségről újra azok döntenek, akik ismerik a gyermeket: a szülők és az óvodapedagógusok, ha kell, szakértői segítséggel.

Minden diák fontos!

Csökkentjük a társadalmi egyenlőtlenségeket. Kiemelten támogatjuk a hátrányos helyzetű, speciális nevelési igényű vagy más szempontból kiemelt figyelmet igénylő gyermekek oktatáshoz való hozzáférését, az őket befogadó intézményeket, a nehezebb sorsú térségek családsegítő és szociális rendszerét.

Kiemelt díjazást adunk a hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozó pedagógusoknak. Visszaszorítjuk a korai szelekciót, a szegregációt, biztosítjuk az ehhez szükséges feltételeket, pedagógiai asszisztenseket, segítő szakembereket és pedagógiai módszereket.

Minden sajátos nevelési igényű tanulónak biztosítjuk a szükséges fejlesztésekhez való ingyenes hozzáférést, az érintett oktatási intézmények szakemberigényének kielégítését, a tanulónak és szüleinek biztosított szakszolgálatok rendszerének megerősítését.

Visszaállítjuk a 18 éves korig tartó tankötelezettséget, visszaszorítjuk a korai iskolaelhagyást. Hátrányos

helyzetű diákokat támogató ösztöndíj- és mentorrendszert hozunk létre a középiskolákban és a szakképzésben.

Megbecsülést a pedagógusoknak!

Visszaállítjuk az iskolák és pedagógusok szakmai önállóságát, kötelező kerettantervek helyett választható mintatanterveket és oktatási programcsomagokat teszünk elérhetővé, helyreállítjuk a tankönyvválasztás szabadságát.

Az egyre súlyosbodó pedagógushiány kezelését a pedagógusok, az oktatók, a pedagógiai munkát segítő szakemberek és a többi oktatási dolgozó érdemi, jelentős béremelésével oldjuk meg. A béreket a ciklus folyamán legalább 50%-kal emeljük, hogy megszűnjön a pedagógusok elvándorlása, és a pedagóguspálya újra vonzó legyen a fiatalok számára. Helyreállítjuk a bérek értékállóságát biztosító garanciát. Szolgálati lakásokat építünk, így segítve a tartósan létszámihiánnyal küzdő intézményeket.

Megújítjuk a pedagógusképzés és -továbbképzés rendszerét, hogy minden pedagógus megszerezhesse a személyre szabott, differenciált és a készségek fejlesztésére fókuszáló, modern pedagógiai és digitális kompetenciákat.

Demokratikus iskolafenntartás, kiszámítható finanszírozás

Megszüntetjük a Klebelsberg-központokat. Olyan fenntartói rendszert építünk ki, amely biztosítja a települési önkormányzatoknak, illetve általában a helyi közösségeknek és az oktatás érintettjeinek (diákok, szülők, pedagógusok) aktív részvételét a fenntartói döntések előkészítésében és meghozatalában.

Normatív, egységes és kiszámítható támogatást adunk a közoktatási intézményeknek; a rendszer összköltségvetését az uniós átlag fölé növeljük. Külön normatív támogatást biztosítunk a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek neveléséhez. Az

állami, az egyházi és az alapítványi iskolákra ugyanazok a szabályok vonatkoznak, a finanszírozást szektorsemlegessé tesszük.

2.2 Szabad, nyitott és minőségi felsőoktatás

A felsőoktatási intézmények oktatási, kutatási, szervezeti és gazdálkodási autonómiát kapnak. A sokszínű rendszer alaphálózatát az állam finanszírozza. Helyreállítjuk a rendszer feletti demokratikus ellenőrzést, az oktatók, a hallgatók érdekképviseleteivel közösen dolgozzuk ki az intézményi autonómiát garantáló szabályokat, megszüntetjük a kancellári rendszert, és visszavesszük a fideszes kuratóriumoknak kiszervezett egyetemeinket. Rendezzük az egyetemi oktatók bérét, újraszabályozzuk az oktatói jogviszonyt és a munkaterhelést.

Szélesre tárjuk a felsőoktatási intézmények kapuit, biztosítjuk, hogy társadalmi háttérétől és anyagi helyzetétől függetlenül mindenkinek legyen valódi esélye diplomát szerezni. Ehhez szociális szempontokat is figyelembe vevő, objektív ösztöndíjrendszert alakítunk ki. Megépítjük a budapesti Diákvárost, és más egyetemi városokban is kollégiumfejlesztéseket valósítunk meg, hogy minden magyar hallgató hozzájuthasson tanulmányai alatt a megfizethető árú és megfelelő minőségű lakhatáshoz. Garantáljuk az első diploma megszerzésének ingyenességét, a finanszírozást a fenntartók, az intézmények és az állam közötti szerződéseken alapuló, stabil rendszer biztosítja.

Biztosítjuk a tanszabadságot, a szabad intézményválasztást és a tanulmányi utak rugalmas alakítását. Eltöröljük az itthon végzett hallgatók röghöz kötését. Szélesebbé és intenzívebbé tesszük az Erasmus-rendszert. Bővítjük a hazai idegen nyelvű képzéseket. A hazánkban megtelepedő külföldi egyetemek számára kiszámítható, egységes szabályozást alkotunk. Eltöröljük a lex CEU-t, tárgyalásokat

kezdemenyезünk a CEU képzéseinek Budapestre való visszahelyezéséről.

Új akkreditációs testületet hozunk létre, melynek biztosítjuk a teljes függetlenségét. Az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosítási standardjai és irányelvei alapján ösztönözzük a felsőoktatási minőségkultúra terjedését.

Helyreállítjuk a felsőoktatás „köztes testületeit”. A szektor működését, stratégiáját olyan tanácsadó testület felügyeli majd, amelyben az egyetemek képviselői, az oktatók, a kutatók, a hallgatók érdekképviseletai és a Magyar Tudományos Akadémia képviselői is részt vesznek.

2.3 Korszerű szakképzés és felnőttképzés

Szakképzés a jövőnek

Lehetővé tesszük, hogy a szakképzés minden intézménytípusa a kívánatos óraszámokban és jól adaptálható tantervek szerint biztosítsa az általános műveltséghez, a nyelvi és informatikai tudáshoz, az alapképességek fejlesztéséhez, a tanuló egyéni képességeinek kibontakoztatásához szükséges feltételeket.

Visszaállítjuk a szakképző intézmények szakmai önállóságát. Elengedhetetlen, hogy a vállalatokat, cégeket érdekeltté tegyük a gyakorlati képzésben. A minőség javítása érdekében képzési csúcstechnológiai központokat hozunk létre, javítjuk a szakoktatók javadalmazását, és független vizsgabizottságokat működtetünk.

A szakképzésben dolgozó oktatók, pedagógusok, technikai segítők közalkalmazotti védelmét helyreállítjuk. Szakképzési illetmény- és előmeneteli táblát vezetünk be a szakképzésben dolgozók követhető és teljesíthető előmeneteli rendszere érdekében.

„Második esély”, felnőttképzés, az oktatási zsákutcák megszüntetése

Megerősítjük a „második esély” iskoláit, biztosítjuk a visszatérés esélyét a közoktatásba minden iskolaelhagyónak. Rugalmas rendszerben támogatjuk új szakképzettség megszerzését a felnőttképzés keretében. A korszerű módszerek, lehetőségek felhasználásával a hátrányos helyzetű régiókban élő fiatalok és felnőttek számára is megteremtjük a nyelvoktatásban való részvétel lehetőségét. A digitális analfabetizmus felszámolásáért közösségi informatikai lehetőségeket és képzést biztosítunk minden településen.

2.4 Digitális Magyarország

Az állam, az önkormányzatok, a piaci szereplők, a civil szervezetek és az állampolgárok digitális összekapcsolásával létrehozuk a digitális Magyarországot. A digitális állam legfontosabb feladata, hogy az állampolgároknak időt és pénzt takarítson meg.

Digitális infrastruktúra, kompetencia és esélyegyenlőség

Az internethez való hozzáférést a leendő kormány alapjogi kérdésként kezeli. A megfelelő internetelés ma már ugyanolyan alapközmű, mint a közút és a víz-, gáz-, áramszolgáltatás. Célunk, hogy Magyarországon minden háztartás hozzáférjen olyan internetkapcsolathoz, amely biztosítja a tanulást és a munkavégzést.

Csökkentjük, majd felszámoljuk a szociális és generációs szakadékot a digitális kompetenciák terén. A felnőttképzésben piaci szereplőkkel egyeztetett digitális képzési tartalmakat biztosítunk a digitális jártasság fejlesztésére, elsősorban azon iparágak dolgozói számára, akiknek a munkahelyét a negyedik ipari forradalom veszélyezteti.

Digitális egészségügyi szolgáltatások

Az EESZT-rendszert fokozatosan továbbfejlesztjük úgy, hogy alkalmassá váljon a digitális képalkotó eljárásokkal

készített képanyagok és a kapcsolódó információk tárolására, továbbá arra, hogy a betegek is tudjanak jegyzeteket feltölteni. A rendszerben megjelenő adatokat szabványosítjuk, és biztonságosan tároljuk. Elérjük, hogy a digitális egészségügyi rendszer alkalmas legyen távvizitek és távkonzultációk lefolytatására, kapuórként pedig csetbotmegoldásokat építünk be, angol mintára. A már jelenleg is létező eBeutaló mellett platformot biztosítunk az online időpontfoglalásra a háziorvosi ellátásban és a szakrendelések esetében. Támogatjuk az innovatív kezdeményezéseket a távdiagnosztika területén, így például a fekvőbeteg-ellátásban alkalmazott, testhőmérsékletet, pulzust és egyéb paramétereket mérő és továbbító szenzorokat.

Egyszerűsítjük és felhasználóbaráttá tesszük az egészségügyi felületeket. Kifejlesztünk egy olyan, egyéni adatok lekérdezését lehetővé tevő alkalmazást, amely egyszerűen használható, és látványosan jeleníti meg a betegek egészségének alakulását, például a szedett gyógyszereket vagy a krónikus betegségeket. Ezen adatok kapcsán a betegek a felületen keresztül orvosi anamnézisnek megfelelő, célzott, személyre szabott üzeneteket kapnak például szűrővizsgálatok, oltások kapcsán. A biztonságos adatkezelés érdekében a legszigorúbb adatvédelmi szabályokat alkalmazzuk.

Digitális oktatás

Általános iskola második osztályától bevezetjük az informatikaoktatást, a programozói készségek fejlesztését, valamennyi tárgy részévé tesszük a digitális ismeretek oktatását, bevezetjük a tízujjas vakon gépelés oktatását. Tabletet vagy laptopot biztosítunk minden pedagógusnak és valamennyi olyan, 10 évesnél idősebb diáknak, akinek szüksége van rá, hogy senkit ne zárjon ki a családi háttere a digitális készségek gyakorlásából.

Létrehozunk a tanulók számára egy mobileszközön is elérhető portált, amely elektronikus iskolatáskaként szolgál, és tartalmazza a tanulók számára releváns tananyagokat elektronikus formában. Az alkalmazást különböző korcsoportokra és speciális oktatást igénylő csoportokra is kidolgozzuk.

A kormány fejleszteni fogja a pedagógusok, valamint a gyermekek tanulási folyamataiban részt vevő egyéb szereplők (szülők, családsegítők és szociális munkások) digitális felkészültségét. Megfelelő felületet fogunk nyújtani a tanár-szülő-diák kapcsolatrendszerben történő kommunikációhoz. Felülvizsgáljuk a Nemzeti alaptantervet és a kapcsolódó kerettanterveket.

E-közigazgatás

Létrehozunk az egységes, digitális közigazgatási és közüzemi közszolgáltatások rendszerét. Ezzel biztosítjuk az állampolgárok számára a kényelmesebb ügyintézést, az egyszerűbb panasz- és reklamációkezelést, az egyszerűbb számla- és fizetési szolgáltatást egy közös ügyfélszolgálaton keresztül. A digitális alapszolgáltatás ma is meglévő intézményeit – a Magyarország.hu-t, a kormányzati gerinchálózatot és az ügyfélkaput – megerősítjük és modernizáljuk.

Egységes digitális azonosítót vezetünk be GDPR-kompatibilis módon, svéd mintára. Az Ügyfélkaput kibővítjük tárhely-, adatkapu- és fizetésikapu-szolgáltatással. Ténylegesen egységes ügyintézési tér kifejlesztését szorgalmazzuk, amely mindenki számára, akár Magyarországon, akár külföldön él, országhatároktól függetlenül, biztonságosan elérhető. Négy év alatt megfelezzük a vállalkozások adóügyintézéssel töltött idejét.

Digitális választási rendszert hozunk létre, amely képes országos véleménynyilvánító és ügydöntő szavazások lebonyolítására.

Ökodigitális megoldások

Egységes digitális megoldásokkal kényelmesebbé tesszük a megosztott és közösségi közlekedési módokat. Támogatjuk az energiatakarékosság és -hatékonyság javításában jelentős segítséget adó „okos” mérőeszközök és rendszerek elterjedését.

Kibervédelem, álhírek

Fellépünk az álhírek ellen, különös figyelemmel az orosz és a kínai dezinformációs tevékenység visszaszorítására. A NATO-val és az EU-val összehangoltan megerősítjük Magyarország védelmét a kibertámadások ellen. Az összes olyan csatornát, ahol az állampolgárok személyes adatai megtalálhatók, megvédjük a külső támadásoktól.

Aktívan részt veszünk a szociális médiában terjedő álhírek elleni európai uniós szabályozás kialakításában, publikus kampányokkal, célzott kutatásokkal és programokkal támogatjuk az állampolgárok tudatosságának növelését.

2.5 Tudomány és innováció

A tudomány autonómiájának helyreállítása

Megteremtjük a tudományos intézmények stabil és kiszámítható működésének jogszabályi és finanszírozási feltételeit. Az uniós átlagra növeljük a nemzeti össztermékből a kutatásra fordított összeget, az Európai Unió támogatásait hatékonyan, nem pót-alapfinanszírozásként költjük el.

Minden tudományos intézmény felügyelő testületében biztosítjuk, hogy a tudományos testületek által delegált, bizonyított teljesítménnyel rendelkező kutatók

(szakemberek) legyenek meghatározó többségben. A delegálás – a kormány számára is – szigorú és rögzített szakmai kritériumok alapján történik. A hazai és uniós kutatási források felhasználásánál megteremtjük a legjobb nemzetközi gyakorlatoknak megfelelő teljes átláthatóságot, amely kizárja a szakmai döntések kormányzati felülírását.

Az MTA bevonásával meghatározzuk az Eötvös Loránd Kutatóhálózatnak a magyar tudományos kutatásokat leghatékonyabban szolgáló helyét, feladatait, működését és felügyeleti rendjét. Finanszírozását és működésének feltételeit hosszú távú szerződésben rögzítjük. Támogatjuk az intézetek és felsőoktatási intézmények korábban is létező együttműködésének megerősítését.

Létrehozunk a Magyar Tudományos Kutatási Tanácsot, amely versenypályázati rendszerben dönt a hozzá tartozó Magyar Tudományos Kutatási Alap támogatásainak elosztásáról.

A tudomány alapján nyugvó innováció a gazdaság húzóereje

A központi innovációs politikát a jövőben a Magyar Innovációs Tanács felügyeli, s ez kezeli a hozzá tartozó Magyar Innovációs Alapot. A Tanács sikeres kutatók, fejlesztők és innovátorok közreműködésével, átláthatóan gondoskodik az alap forrásainak versenypályázati rendszerű elosztásáról. Megerősítjük az innovációs központok, ipari parkok, start-up-keltetők hálózatát, melyek az egyetemekhez, illetve a kutatóhelyekhez kapcsolódnak.

3

**EGÉSZSÉGES
TÁRSADALOM**

3 Egészséges társadalom

3.1 Jól működő egészségügy

Egészségesebb társadalom, betegbarát egészségügy

Legfontosabb célunk a teljes lakosság egészségi állapotának javítása, a megelőzhető és elkerülhető halálozások visszaszorítása. Fontosnak tartjuk, hogy ne csak a jómódúak kiváltsága legyen az egészség megőrzése. Programunkkal fokozatosan behozzuk jelentős lemaradásunkat, közelítve a magyar népesség várható élettartamát az európai uniós átlaghoz. Kiemelten kezeljük a daganatos, a szív- és érrendszeri megbetegedések, a cukorbetegség és az elhízás, valamint a mozgásszervi és mentális betegségek visszaszorítását, eredményesebb gyógyítását. Vállaljuk, hogy nem tesszük kötelezővé a koronavírus elleni védőoltást.

Hatékony prevenció és népegészségügyi programokat indítunk, különös tekintettel a leghátrányosabb helyzetben élőkre és az életmódjuk miatt veszélyeztetett csoportokra. A prevenció programokon és szűrővizsgálatokon való magasabb arányú megjelenés érdekében kidolgozzuk az érintettek ösztönzési rendszerét, megvizsgáljuk a befizetett egészségügyi járulék egy részének visszafizetését, fizetett szabadnap biztosítását. Módszertani programot dolgozunk ki az egészségtudatosság oktatására óvodától a középiskola befejezéséig.

A legfontosabb népbetegségek gyógyszereinél a rászorulóknak esetében maximált térítési díj bevezetését tartjuk indokoltnak, az ezt meghaladó költségeket az állam átvállalja. Csökkentjük a gyermeknevelő családok terheit a kisgyermekek gyógyulásához szükséges egyes gyógyszerek támogatásának növelésével.

A járulékfizetésért cserébe meghatározott, jó minőségű, garantált hozzáférésű ellátást nyújtunk, ami magában foglal minden olyan

beavatkozást és szolgáltatást, amely az egészség helyreállításához, az állapotromlás megakadályozásához szükséges.

Lerövidítjük a várólistákat és a betegfogadási listákat, szigorú és átlátható szakmai és hozzáférési szabályokat alakítunk ki. A betegutakat úgy szervezzük, hogy mindenki tudja, mi hol és hogyan jár neki, és ezt protekció és korrupció nélkül kapja meg.

Az egészségügyről, az egyes intézményekről és az igénybe vehető szolgáltatásokról a részletes adatokat – jól érthető formában – a lakosság számára is hozzáférhetővé tesszük. Helyreállítjuk és hatékonyá tesszük a független betegjogi képviselő működését. Garantáljuk a betegek ügyfélbarát tájékoztatását és a saját adataik feletti rendelkezési joguk gyakorlását.

Az e-egészségügy integráns része lesz az ellátórendszernek. Mind szélesebb körben elérhetővé tesszük a digitális egészségügyi megoldásokat a lakosság, a betegek és az egészségügyi szakemberek számára. Ennek részeként platformot biztosítunk az online, célzott, központosított időpontfoglalásra a háziorvosi ellátásban és a szakrendelések esetében.

Az egészségügyi intézmények fejlesztése során prioritásnak tekintjük a környezeti fenntarthatóság kérdését. Ennek részeként anyagilag is ösztönözzük „zöld” építészeti és technológiai megoldások alkalmazását.

Önálló Egészségügyi Minisztériumot!

Az egészségügyi kiadások nemzeti összterméken belüli részarányát folyamatosan emeljük, a ciklus végére felzárkózunk az uniós átlaghoz. Újra önálló egészségügyi minisztériumot hozunk létre, a jelenlegi formájában megszüntetjük az Országos Kórházi Főigazgatóságot. Felszámoljuk a túlzott központosítást, ehelyett térségi szintű ellátásszervezést valósítunk meg. Újjászervezzük az egészségpolitikai döntéshozatal egyeztető és koordinációs fórumait.

Helyreállítjuk a hazai népegészségügyi és járványügyi rendszert, biztosítjuk a politikamentes szakmai irányításukat.

A rendszer bázisát képező gyakori szolgáltatásokat – a házi orvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ellátást, az otthoni szakápolást, a járóbeteg-szakellátást – mindenki számára elérhetővé és lakosságközelivé tesszük. A tervezhető szakellátásokat az ellátás minősége és a betegbiztonság szempontjai szerint szervezzük meg. A speciális, költséges, akut kórházi ellátások csak olyan helyeken végezhetők, ahol a megfelelő személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak. A legkritikusabb, életmentő beavatkozások elvégzése érdekében mindenki számára a lehető legrövidebb időn belül biztosítjuk a sürgősségi ellátást. Fejlesztjük az Országos Mentőszolgálatot.

Megerősített szakembergárdával tehermentesítjük a házi orvosokat, a praxisközösségekben gyógytornász, pszichológus, dietetikus, szociális munkás és egyéb egészségügyi szakemberek összehangolt munkájával elérjük, hogy minél többen minél hosszabb ideig maradjunk egészségesek, betegség esetén pedig biztonságosan, akár az otthonunkban gyógyulhassunk – hogy csak azoknak kelljen kórházba kerülniük, akik súlyos betegségben szenvednek.

Megerősítjük a nem orvosi diplomás egészségügyi dolgozói szereplők működését, különös tekintettel a hungarikumnak számító védőnői szolgálatra, amely hidat képez a szociális és az egészségügyi ellátórendszer között is.

Az országos ellátási körű intézmények és az egyetemi klinikák visszakerülnek állami működtetésbe, a városi kórházak esetén az önkormányzatok vagy önkormányzati társulások is szerepet vállalhatnak.

Kiszámítható életpálya

Felülvizsgáljuk az egészségügyi szolgálati jogviszony intézményét, a szakmai érdekképviselletekkel egyeztetve kidolgozzuk és bevezetjük az egészségügyi dolgozók életpályamodelljeit. Egylépcsős jelentős béremelést követően garantáljuk, hogy az egészségügyi ágazat dolgozóinak bére legalább öt éven át az átlagos bérnövekedést meghaladó módon emelkedjen, amíg az elvándorlás meg nem szűnik.

Fejlesztjük az egészségügyi szakemberek képzését. Pályakezdési pótlékkal, lakhatási támogatással segítjük a fiatal szakdolgozók itthoni munkába állását, különösen vidéken. Elindítjuk „Az Egészségügy Visszavár” programot az országot elhagyók, illetve a pályaelhagyók visszailleszkedése érdekében.

3.2 A sport, ami összeköt

A sport legyen valóban az egészség megóvásának egyik legfőbb eszköze, erősítse a nemzeti összetartozást, a pozitív nemzetképet. Ezért fontos a szabadidősport fejlesztése a versenysport mellett.

Átlátható és teljesítményalapú sportfinanszírozást!

Megszüntetjük a sportfinanszírozási rendszer visszaéléseit, nyilvánossá tesszük a sportcélú állami támogatások felhasználásáról készült jelentéseket. Új finanszírozási rendszert vezetünk be, és a taorendszert már az átmeneti időszakban is igazságosabbá, átláthatóbbá alakítjuk, a valós sportszakmai és társadalmi igényekhez igazítjuk. A magyar emberek pénzét magyar sportolókra költjük. A jogszabályok módosításával elérjük, hogy a sport ne legyen többet a politikusok játszótere. Jelentős közpénzből gazdálkodó sportszervezeteket nem vezethetnek a jövőben politikusok. A magyar sport szereplőinek bevonásával újjászervezzük a sportigazgatás területi rendszerét. Nagyobb hangsúlyt fektetünk a testnevelő tanárok, valamint a sportszakemberek képzésére és rendszeres továbbképzésére, a tudásátadásra.

A sport mindenkié – a szabadidősport és a mindennapos testmozgás

Fejlesztjük a szabadidősport-infrastruktúrát, a kerékpározás, a futás, a gyaloglás feltételeit. Leállítjuk az esztelen mértékű stadionépítési hullámot, javítjuk az iskolai sportolást, a mindennapos testnevelés feltételeit. Optimális fenntarthatósági koncepció megvalósításával támogatjuk a meglévő sportinfrastruktúra működését. A meglévő és erre alkalmas létesítményeket megnyitjuk a mindennapos testnevelés és szabadidős sportolás előtt. Csak olyan beruházások elindítását támogatjuk, amelyek megalapozott lakossági igényekre épülnek, és hosszú távon is gazdaságosan fenntarthatóak. Ösztönözzük a lakosság testmozgásban való rendszeres részvételét. Elősegítjük az iskolák és a sportegyesületek kapcsolatának javítását, a fogyatékossgal élő és a hátrányos helyzetű gyermekek sport általi felkarolását.

4

SZOLIDÁRIS

ÉS GONDOSKODÓ TÁRSADALOM

4 Szolidáris és gondoskodó társadalom

4.1 Szociális ellátások

Szociális minimum

Mindenkinek garantáljuk a minimális létfeltételeket, a jövedelembiztonságot. A szociálisminimum-programban való részvételt olyan együttműködési elvárásokhoz kötjük – a helyi családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, az egészségügyi intézményekkel, a munkaügyi központokkal –, amelyek az érintettek és családjuk számára előnyösek. A szociális minimum szintjét az adott háztartástípusra számított létminimum megfelelő hányadában határozzuk meg.

Garantáljuk, hogy a magyar háztartásokban a fűtési szezonban ne lehessen kikapcsolni az alapvető közműveket, elsősorban a gázszolgáltatást, és hogy a létfenntartáshoz minimálisan szükséges alapvető közszolgáltatásokhoz mindenki megfizethető áron hozzáférhessen.

A rászorulóknak támogatása

A települési támogatás, azaz a helyi krízissegélyezés esetében növeljük a szegényebb települések központi normatív támogatását. Törvényileg fölszámoljuk a települési segélyezéssel járó kiszolgáltatottságot, a helyi kiskirályok korlátlan hatalmát. Meghatározzuk a települési támogatások minimális keretét, amelytől csak felfelé lehet eltérni.

Bővítjük a közgyógyellátás hozzáférhetőségét és forrásait.

Visszavezetjük az országos szociális rendszerbe a lakásfenntartási támogatást, és újra elérhetővé tesszük mindenki számára az adósságkezelési szolgáltatást; kiterjesztjük a családi csődvédelem intézményét.

A hajléktalanság elleni küzdelem

Önhibáján kívül senki sem vesztheti el lakhatását. Önkormányzati lakásból ott jogszerűen tartózkodó gyermekes családot ne lakoltathassanak ki elhelyezés nélkül.

A hajléktalanszállókon a szálláson, az étkezésen és az egészségügyi ellátáson túl gondoskodunk az ott élők tulajdoni és fizikai biztonságáról, programokat hozunk létre az otthontalan létből való kitöréshez.

Szociális szolgáltatások, intézmények, szakemberek

Minden településen elérhető, személyre szabott támogatást nyújtó esetmenedzseri rendszert alakítunk ki szakemberekből, szociális munkásokból, gondozókból. Szektorsemlegesen, jelentősen megemeljük a bentlakásos, az átmeneti szálláshelyet nyújtó és a nappali szociális és gyermekvédelmi intézmények forrásait.

A szociális dolgozóknak egyszeri, jelentős béremelést adunk, javítjuk a munkavégzés szakmai és anyagi feltételeit, kidolgozzuk az értéktartó bértáblára alapuló, kiszámítható béremelési rendszert garantáló életpályamodellt. A hivatást vonzóbbá tesszük a munkavégzés szakmai és anyagi feltételeinek javításával, a képzések fejlesztésével, így növelve a pályán elhelyezkedők számát.

A jog- és esélyegyenlőség intézményei

Visszaállítjuk az Egyenlő Bánásmód Hatóságot, mert az egész magyar társadalom elemi érdeke, hogy kiszűrjük a társadalomban előforduló, bármilyen okból hátrányt vagy megkülönböztetést, kirekesztést elszenvedőket érő jogsértéseket. Ismét megteremtjük az önálló nemzeti és etnikai kisebbségi jogok állampolgári biztosa intézményét. Megerősítjük a betegjogokat, az ellátottak és a gyermekek jogait védő intézményeket.

4.2 Családpolitika és családtámogatások

Minden család és minden gyermek ugyanolyan fontos. Az államnak az a dolga, hogy minden gyermeket támogasson, függetlenül a családformától. Különös figyelmet fordítunk az első gyermek vállalását megkönnyítő juttatások és szolgáltatások fejlesztésére. Minden eszközt biztosítunk ahhoz, hogy a meddő párok vágyott gyermeke megszülethessen.

Adókedvezmény, gyes, gyed

Igazságosabbá tesszük a családtámogatások rendszerét, hogy azok mindenki számára elérhetővé váljanak. A gyed esetében a család döntésére bízunk, hogy rövidebb ideig magasabb összeget vagy hosszabb ideig kisebb összeget vesznek-e igénybe. Duplájára emeljük a gyermek születésekor járó apai pótszabadságot, és továbbra is elérhetővé tesszük az apai gyedet. Bevezetjük az apai gyedet: a gyed időszakán felül plusz 2 hónap lehetősége jár majd az apáknak. Fenntartjuk a babakötvények rendszerét, valamint a csedet és a gyed extrát. Megtartjuk a gyes hároméves korig történő folyósítását, de az összegét növeljük.

A gyermekszegénység felszámolása

Megszüntetjük a gyermekéhezést, megelőzzük a minőségi éhezést. Kiépítünk egy minden családot elérő korai szűrőrendszert az egészségügyi és szociális problémák kezelésére. Bővítjük a bölcsődei férőhelyek számát.

A duplájára emeljük, és értékállóvá tesszük a családi pótlékot. Megtartjuk, és igazságosabbá tesszük a gyermekek utáni adókedvezmény rendszerét. A rászorulókat az óvodába járás és az iskoláztatás költségeihez a családi pótlékon felül is támogatást kapnak.

Csökkentjük az egyszülős családok, a tartós betegséggel és fogyatékossgal élő gyermekek szüleinek nehézségeit.

Kiterjesztjük a nagycsaládosoknak járó kedvezményeket az egyszülős családokra, ők is megkapják a kedvezményes iskolai étkezést és az egyéb támogatásokat. A nekik járó családi pótlékot nagyobb léptékben emeljük. Felülvizsgáljuk a tartásdíj szabályozását a gyermeküket egyedül nevelő szülők jövedelembiztonsága érdekében.

Családsegítés, családvédelem

Kiemelt szerepet szánunk a kora gyermekkori fejlesztés és gondozás intézményeinek, számítunk a tanodák munkájára. Kibővítjük a Biztos Kezdet házak hálózatát, szélesítjük szolgáltatásait. Megerősítjük az alapellátást és a jelzőrendszert, ehhez biztosítjuk a megfelelő költségvetési forrásokat. Megerősítjük az átmeneti elhelyezési formákat, ugyanakkor azt az alapelvet érvényesítjük, hogy a gyermeknek a családból történő kiemelésére csak akkor kerüljön sor, ha semmilyen más eszközzel nem biztosítható az egészséges és emberhez méltó fejlődése. Egyetlen gyermeket sem szabad anyagi okokból elszakítani a családjától!

Megerősítjük a gyermekvédelem rendszerét a szakemberek képzésével, a humán erőforrások bővítésével, valamint az anyagi ráfordítások növelésével. Megvédjük a gyermekeket alapvető jogaik, egészséges testi-lelki fejlődésük biztosításával. Bővítjük a nevelőszülői hálózat szakmai és anyagi forrásait. Kötelezővé és ingyenessé tesszük az örökbefogadók felkészítő tanfolyamát.

4.3 A fogyatékossgal és tartós betegséggel élő emberek támogatása

A fogyatékossgal élő embereket partnerként vonjuk be minden, őket érintő kérdésbe. A fogyatékossgal mindenki ügye! A fogyatékossgal élők érdekeit figyelembe vesszük minden közpolitikai döntés során.

Akadálymentes élet a fogyatékossgal élőknek

Megvalósítjuk a tényleges, teljes körű akadálymentesítést, és annak fenntartását is szavatoljuk mind a közlekedés, mind az intézmények, mind a munkaerőpiac tekintetében. Az egyenlő esélyű hozzáférés irányába mozdulunk el az infokommunikációs és a jogi környezet vonatkozásában. A támogató, segítő szolgáltatások fejlesztése révén hozzájárulunk a segítő családtagok tehermentesítéséhez. A fogyatékossgal élők esetében hangsúlyt helyezünk az integrációra az oktatás, a munkavállalás és az élet minden területén, hogy teljes értékű tagjai lehessenek a magyar társadalomnak.

A fogyatékossgal élők számára megoldási lehetőségeket alakítunk ki a későbbi lakhatás és ellátás szavatolása érdekében arra az időszakra is, amikor a szülők és a családtagok már nem lehetnek mellettük. A fogyatékossgal élőkre tekintettel leszünk a sporttámogatásoknál és a sportolási lehetőségek kialakításakor is.

Rokkantsnyugdíjak

Biztosítjuk a járandóságuktól jogszerűtlen módon megfosztott rokkantsnyugdíjasok státuszának helyreállítását, megítélt kárjuk megtérítését. A megváltozott munkaképességűek ellátásait visszaszoroljuk a nyugellátások körébe, az ellátásoknál figyelembe fogjuk venni az elért szolgálati időt és a keresetet.

A rokkantellátások esetében nyugdíjszerűen vesszük figyelembe a szolgálati időt és a keresetet. Biztosítjuk a foglalkoztatási rehabilitáció elérhetőségét és megfelelő minőségét.

Ápolás-gondozás

A minimálbérhez igazítjuk az ápolási díj összegét, megtartva a szükségletek szerinti differenciálást, de megszüntetjük a gyerekeket és a más hozzátartozókat ápolók között tett indokolatlan

megkülönböztetést. Munkaviszonyként ismerjük el az otthonápolást.

Megerősítjük és integráljuk az otthonközeli ápoló-gondozó szolgáltatásokat és az otthon ápolást támogató állami rendszereket, ápolási-gondozási területi koordinációs rendszert vezetünk be, tehermentesítő szolgáltatásokkal segítjük az otthon ápolásban érintett családokat. A 24 órás, személyi segítő és tehermentesítő szolgáltatásokat kibővítjük a támogatást igénylők szükségletei szerint.

A hospice- és gyermekhospice-szolgáltatások elérését rendszerszinten tesszük elérhetővé.

Előmozdítjuk a nagy létszámú intézmények mielőbbi kitagolását, támogatjuk az önálló életvitelhez szükséges alternatív lakhatási lehetőségeket.

A fogyatékossgal élő emberek támogatása a munkavállalásban

Kulcsfontosságúnak tartjuk a támogatott foglalkoztatási rendszer fejlesztését, az ebből származó jövedelem emelését. A csökkent munkaképességűek számára rugalmas foglalkoztatást szolgáló támogatási-képzési rendszert hozunk létre.

A súlyosan fogyatékos emberek munkaerőpiaci helyzetének javítása érdekében fogyatékossgspecifikus rehabilitációs programokat hozunk létre, kialakítjuk az alternatív munkaerőpiaci szolgáltatások rendszerét.

4.4 Nyugdíj és időskori biztonság

Megbecsülés, tisztelet, biztos megélhetés

Szolidáris, összetartó társadalmat építünk. A biztos megélhetés minden idős embernek jár. Aki ledolgozott egy életet, idős korában sem szűkölködhet.

Megbecsülés nélkül nincs összetartó társadalom. Az idősek társadalmi megbecsülését nem lehet és nem is

fogjuk csupán nyugdíjkérdésként kezelni. A létbiztonság megteremtése a legsürgetőbb, de biztosítani fogjuk számukra a hozzáférhető és megfelelő szintű ápolást, egészségügyi ellátást. Az idősök jóllétének alapja az aktív időskor megélése, ezért biztosítjuk a kulturális és közösségi szolgáltatások, valamint az időskori tanulás lehetőségeihez való széles körű hozzáférést.

A nemzeti kockázatközösségen alapuló társadalombiztosítás újraépítésével biztosítjuk az egészség megőrzését, a gyógyítást és a kiszámítható, stabil megélhetést. A nyugdíjrendszernek garantálnia kell a ma és a jövő időseinek, hogy nyugdíjasként tisztességes körülmények között éljenek. A nyugdíjrendszernek továbbá feladata a szegénység megelőzése és a korábbi jövedelem pótlása is. Mindezek miatt szükség van azonnali korrekciókra és a hosszú távú átalakítás megkezdésére is, amely egyben a rendszer fenntarthatóságát is biztosítja. Az új alkotmányban rögzítjük az állam kötelezettségét a nyugdíjrendszer fenntartásában, a méltó időskor biztosításában.

Biztos megélhetés az időseknek

Hosszú távon olyan, több pilléren álló nyugdíjrendszert dolgozunk ki, amely garantálja a biztos megélhetést (alapnyugdíj). Az alapnyugdíjat kiegészíti a maihoz hasonló, társadalombiztosítás-alapú munkanyugdíj. Harmadik pilléreként fiataalkortól adókedvezményekkel ösztönözzük az önkéntes nyugdíj-előtakarékossági formákat.

Az időskori szegénység felszámolása

Az alapnyugdíj bevezetéséig a teljes jogú öregségi nyugdíj minimumát a ciklus folyamán legalább a kétszeresére emeljük. A szociális rendszeren keresztül garantáljuk minden időskorú számára a minimális megélhetési szintet. Az alul lévők felzárkóztatása érdekében nyugdíjkorrekciós programot vezetünk be.

Nyugdíjemelés, 13. havi nyugdíj

Nem hagyjuk leszakadni a nyugdíjakat a bérektől. Bevezetjük a nyugdíjak vegyes indexálását, a mindenkori éves nyugdíjemelésnél – a nyugdíjas fogyasztói kosár alapján számított infláció mellett – figyelembe vesszük a keresetek növekedését. Továbbra is mindenki megkapja az inflációnak megfelelő emelést nyugdíjának arányában, az ezenfelül járó többletből pedig azok számára nyújtunk magasabb ellátást, akiknek alacsonyabb a nyugdíjuk.

Megduplázzuk a kivételes nyugellátás-emelés, a kivételes nyugdíj-megállapítás, valamint az egyszeri segély éves keretét. A 13. havi nyugdíj újbóli folyósítását megtartjuk.

Rugalmas korhatár, Nők40

A nyugdíjba vonulás korhatára rugalmas lesz. Megmarad a Nők40. Csökkentjük a nyugdíjak közötti, a megállapítási idejükből eredő, jelenleg kirívóan nagy különbségeket. A szolgálati idő számításánál arányosan figyelembe vesszük a töredékévet is. Biztosítjuk, hogy korhatár előtti nyugdíjba vonulás esetén is járhasson állandó özvegyi nyugdíj.

Átláthatóság, finanszírozás és igazgatás, társadalmi párbeszéd

Az egyéni nyugdíjbiztosítási nyilvántartás tartalmazza a keresetet, a levont nyugdíjárulékot és a szolgálati időt. Az aktív munkavállalókat évente tájékoztatjuk, hogy adott pillanatban mennyi lenne a nyugdíjuk.

Megteremtjük a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer jogi és pénzügyi biztonságát, a nyugdíjigazgatás önállóságát.

Létrehozunk egy konzultációs és javaslattevő négyoldalú egyeztető fórumot, amelyben a nyugdíjas szervezetek, a munkavállalói és a munkáltatói érdekképviseletek, valamint a kormány képviselői kapnak majd helyet.

Időskori szolgáltatások

Több segítséget nyújtunk az idősök otthoni ápolásához: fejlesztjük a házi gondozást és a jelzőrendszeri ellátást, a minimálbérhez igazítjuk az ápolási díj összegét, és megszüntetjük a gyerekek és a más hozzátartozójukat ápolók közötti különbségtételt.

Hosszú távon intézményes választ dolgozunk ki a társadalom idősödésének következményeire. Gondoskodási rendelvényt vezetünk be, amellyel az ellátásra jogosult maga választja ki a számára legmegfelelőbb megoldást, a finanszírozó pedig közvetlenül erre költi el az ellátottat megillető összeget.

Támogatjuk az időseket segítő helyi kezdeményezéseket. Bővítjük a nappali ellátásokat, az idősklubokat. Szélesítjük a tanulást, tájékozódást biztosító lehetőségeket, kiemelt figyelmet fordítva a digitális ismeretek fejlesztésére.

4.5 A lakhatási válság megszüntetése

A megfizethető bérlakásszektor bővítése

Bérlakásépítési programot indítunk. Minősített hazai kivitelezőkkel évente egy folyamatos program keretein belül több ezer bérlakást építhetünk. A bérlakásállomány bővítésének a jelenlegi önkormányzati lakásállomány karbantartásán és építésen túli eszköze a megfizethető bérlakásokat építő és kezelő új szervezetek létrehozása is. Úgyszintén elengedhetetlen a magánbérleti piac szabályozása.

A megfizethető lakások számának bővítése érdekében felmérjük az üresen álló hazai ingatlanvagyonot, megvizsgáljuk, hogy a több százezer üres hazai lakás és ház mekkora hányada vonható be az otthonteremtési programba.

Külön programot dolgozunk ki a kényszerből külföldön boldogulást kereső honfitársaink itthoni életéselyeinek

megteremtése érdekében, támogatva az otthonteremtésüket és a családalapításukat.

Lakhatáshoz való jog

A lakhatáshoz való jogot az alkotmányba foglaljuk: a magyar állam legfontosabb céljai között határozzuk meg a szociális biztonságra, valamint a lakhatás emberséges, a társadalmi igazságosság elveinek megfelelő megoldására való törekvést. Megfelelő forrásokat és eszközöket biztosítunk leginkább az önkormányzatok számára, hogy áttörés következhesen be a területen.

Lakhatással összefüggő eladósodás

A devizahiteles ügyekben keletkezett kilakoltatásokat határozatlan időre felfüggesztjük egészen addig, amíg nem születik az érintettek számára megnyugtató, igazságos megoldás. Az Európai Bíróság döntéseit alapul véve újranyitjuk azoknak a devizahiteles ügyeknek a jogorvoslatát, amelyek tisztességtelenek voltak, ezekben az ügyekben új, tisztességes elszámolásra van szükség. Véget vetünk az elvesztett lakás utáni maradó törleszthetetlen adósságoknak, biztosítjuk az „elsétálás jogát”.

Megfizethető lakásfenntartás

Elengedhetetlen, hogy a létfenntartáshoz minimálisan szükséges alapvető közszolgáltatásokhoz mindenki megfizethető áron hozzáférhessen: senki ne fagyjon meg a saját fűtetlen otthonában, vagy kerüljön emberhez méltatlan helyzetbe azért, mert nem tudja kifizetni a gáz-, a villany- vagy a vízdíjat. A víz-, villamosenergia- és gázszolgáltatásból kikapcsolt lakásokat kedvezményesen visszakapcsoltatunk a szolgáltatásba, a hátralékos fogyasztók előre fizetős (kártyás) mérőt kapnak energiafogyasztásuk mérésére.

Egyszerűsítjük a lakáscafeteria rendszerét, hogy minél több munkaadó nyújthasson ilyen típusú, béren kívüli támogatást is. Újraindítjuk a lakhatási támogatást és a lakáscélú előtakarékoság állami támogatását.

4.6 Esély a fiataloknak

Arra törekszünk, hogy Magyarországon minden fiatal olyan, szakmai alapokra épülő segítséget kapjon az életkezdéshez, amely megvédi és felkarolja a sérülékeny csoportok fiataljait is. Ez az ifjúságpolitika nemcsak kiegészíti az iskolarendszert, de védőhálót, támogatást, tanácsadást is biztosít a problémákkal küzdőknek, segíti a szembenézést napjaink problémáival: a szenvedélybetegségekkel, a drogokkal, az online zaklatással, a szexuális úton terjedő betegségekkel, a munka világának kihívásaival, a társadalmi krízisekkel, a járványokkal, az éghajlatváltozással.

Ifjúsági törvényt alkotunk, amely rögzíti a fiatalok helyét és lehetőségeit, megerősítjük az ifjúság szakmát és annak intézményi hátterét. Növeljük a fiatalokat összefogó sport-, kulturális és más önszerveződő csoportok támogatását, megerősítjük a diákönkormányzatok jogkörét, növeljük lehetőségeiket. Támogatjuk gyermek- és ifjúsági

önkormányzatok felállítását, amelyeken keresztül a fiatalok gyakorlatban ismerhetik meg a demokratikus köztársaság alapelveit.

Az „ifjúsági garancia” rendszere minden fiatal számára lehetővé teszi, hogy munkahelyet, gyakornoki lehetőséget vagy a munkába állást támogató képzést kapjon. Megszervezzük a fiatalok vállalkozásait támogató rendszert (inkubátorházak, könyvelési szolgáltatás, mentorok). Célunk, hogy Magyarországon minden háztartás hozzáférjen olyan internetkapcsolathoz, ami biztosítja a tanulást, a tájékozódást és a munkavégzést. Ezért mindenki számára ingyenes 1 gigabájtos mobilinternet-csomagot biztosítunk.

A gyermekvédelmi gondozásból (nevelőszülőktől vagy gyermekotthonból) kikerülő fiatalok önálló életkezdésének segítése érdekében növeljük a Gyermekvédelmi Lakásalap előirányzatát, és célzottabbá tesszük annak rendszerét.

5

KÖZÖS

HAZA

5 Közös haza

5.1 Nemzetpolitika

A nemzetpolitika pártpolitikán felül álló konszenzust kíván meg. A nemzetpolitikát olyan területnek tekintjük, ahol a lehető legszélesebb egyetértést szükséges elérni a kormányzati, ellenzéki, politikai és civil szervezetek között határon belül és túl.

A nemzetpolitika célja, hogy minden magyar meg tudja őrizni a nemzeti identitását, be tudjon kapcsolódni a magyar nemzet gyarapodásához és kultúrájának továbbörökítését szolgáló együttes tevékenységbe, függetlenül attól, hogy Magyarországon, a Kárpát-medencében, Európában vagy a világon bárhol másutt él.

Az anyaország és a külföldi magyarság közötti kapcsolat alapja a szolidaritás, a kölcsönös tisztelet és a politikai egyenrangúság.

Nemzeti közösség

Kijelentjük, hogy megőrizzük a külföldi magyarok kettős állampolgárságát.

Meg kell szüntetni a hazai lakcímmel rendelkező, munkavállalás vagy tanulás miatt diaszpórában élő magyar állampolgárok hátrányos megkülönböztetését a szavazás szempontjából is.

A külföldi magyar érdekvédelem kiemelt céljaival összhangban elismerjük és támogatjuk a magyar nyelv hivatalos regionális elismerését, a magyarok lakta régiók gazdasági fejlesztését és a magyar nemzetrészek autonómiatörekvéseit egyéni, helyi és regionális szinten egyaránt.

A szomszédos országokban élő magyarokat megilleti a jog, hogy a hivatalos ügyeiket saját nyelvükön intézhessék, és anyanyelvükön ápolhassák kultúrájukat, anélkül hogy emiatt bármilyen hátrányt kellene szenvedniük.

A saját oktatási rendszer minden nemzetiség elidegeníthetetlen joga. Támogatjuk a XX. század elnyomó rendszerei által elvett közösségi vagyonuk visszaadását.

A magyar közösségek jogérvényesítését az Európai Unió keretei között és az Európa Tanács bevonásával képzeljük el. A nemzetiségi kisebbségek helyzete sehol nem lehet belügy, az államok szuverenitása nem terjed ki kisebbségi állampolgáraink jogainak csorbítására. Minden olyan kezdeményezést támogatunk, amely egységes őshonoskisebbség-védelmi politika kialakítására irányul az Európai Unió szintjén.

Minden magyar számít!

Az egyes országokban és azokon belül is sokféle helyzetben vannak a magyar kisebbségek. A helyi sajátosságokhoz való alkalmazkodást segíti a közösség bevonása az őt érintő döntéshozatalba, szervezeti működésbe.

A külföldi honfitársaink kulturális támogatásában és a gazdasági boldogulásuk elősegítésében a magyar kormányoknak is részt kell vállalniuk. A magyar kisebbség gazdasági és társadalmi megerősítését ezért az érintett közösségekkel közösen kidolgozott fejlesztéspolitikák révén kell végezni, hangsúlyt helyezve az átláthatóságra, a korrupciós lehetőségek és a politikai részlehajlás kiiktatására.

A Kárpát-medencei nemzetiségi intézményrendszert – köztük a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumát, a Magyar Diaszpóra Tanácsot – a minden érdekeltet megillető részvétel jegyében működtetjük, hatékonyá tesszük a Magyar Állandó Értekezletet. Bevonjuk a határon túli politikai és civil szervezetek képviselőit az őket érintő döntések meghozatalába, nem rekesztünk ki egyetlen legitim szervezetet sem a párbeszédből. Együttműködünk a határon túli magyar hívek egyházaival, támogatjuk a kulturális, szociális, oktatási és hitéleti tevékenységüket.

A nemzetpolitikával kapcsolatos, állami finanszírozással megvalósuló feladatokat a legmagasabb intézményes szinten látjuk el.

A Határtalanul, a Moldvai Csángómagyar Oktatási, a Kőrösi Csoma Sándor és a Petőfi Sándor Programokat fenntartjuk, és felülvizsgáljuk a hatékonyság, az átláthatóság érdekében.

A nyugat-európai és a globális diaszpóra számára létrehozunk a Diaszpóra Házak hálózatát, melyek a magyar kultúra ápolását és a konzuli hálózaton túli mindennapi kapcsolattartást hivatottak szolgálni.

A Kárpát-medencére közös ökológiai, gazdasági és infrastrukturális térségként tekintünk

A Kárpát-medence ökológiai egységének, páratlan természeti értékeinek megőrzése közös érdekünk. Ez minden állam részéről megköveteli a határokon átívelő közös gondolkodást és felelősségvállalást a jövő nemzedékek érdekében. Szomszédságpolitikánkban a fenntartható fejlődés, az ökológiai szempontok, a természet és a környezetvédelem a nemzetpolitikai és emberi jogi célokkal egységesen jelenik meg. Törekszünk arra, hogy a szomszédos államokkal közös természetvédelmi, infrastrukturális és fejlesztési programokban vegyünk részt, a határok elválasztó hatását ezen a téren is megszüntessük.

Magyarország a nemzetiségek közös otthona

Magyarország otthona a magyarság által befogadott számos népcsoportnak és nemzetiségi közösségnek is. Meggyőződésünk, hogy nemzetiségi honfitársaink (a törvényeink által elismert tizenhárom magyarországi nemzetiség tagjai) az anyanyelvükkel és kultúrájukkal egyszerre teszik gazdagabbá hazánkat, és képeznek kapcsolatot az anyaországaik felé.

Támogatjuk a hazai nemzetiségeket az egyéni és kollektív jogaik gyakorlásában, elősegítjük

a hagyományaik, a kultúrájuk és nyelvük ápolását. A nemzetiségi intézményekben folyó oktatás tanterveinek megalkotásában a nemzetiségi önkormányzatok javaslataira támaszkodunk, ezzel erősítve oktatási autonómiájukat. A magyarországi nemzetiségek támogatási rendszerében fontos újjáépítésként kiemelt figyelmet kapnak a gazdasági programok a nemzetiségek lakta térségekben, tekintettel arra, hogy a kisebb és elnéptelenedő településeken él a hazai nemzetiségi polgárok egy jelentős része.

5.2 Szabad kultúra

Legfontosabb feladatunk, hogy megteremtjük a kulturális élet autonómiáját, a mindenkori kormányzattól való függetlenségét, az átlátható és stabil finanszírozását. Szakmai szempontok mentén, a tehetségre és a minőségre összpontosítva szervezzük át a mostani átláthatatlan és lojalításra épülő rendszert.

A kultúra helyzete rendszerszintű változást igényel. A sokszínű kulturális élet kereteit meghatározó és kibontakozását támogató új kultúrpolitikát az érintett szakmai és civil szervezetek, alkotók, művészek és szakértők bevonásával alakítjuk ki.

Kiszabadítjuk a magyar kultúrát a politika fogságából.

A kultúra közös alap

Felülvizsgáljuk a korábbi évek támogatói döntéseit, azokat nyilvánossá tesszük, teljes átláthatóságot teremtünk. Garantáljuk a szakmai döntéshozatalt, a politikai kinevezéseket visszavonjuk. A Magyar Művészeti Akadémia különleges jogköreit felülvizsgáljuk, s rendezzük a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia státuszával együtt.

A Nemzeti Kulturális Alapot stratégiai intézményként szervezzük újjá. Garantáljuk a függetlenségét, szakmai működését. Megszüntetjük a pályázati bírálóbizottságokba való politikai

delegálást. A miniszteri keretet a szakmai kollégiumok között osztjuk fel. Az NKA elnöke nem lehet politikus, ezt a feladatot egy elismert szakemberre bizzuk. Megemeljük az NKA forrásait.

Helyreállítjuk a Fidesz által megszüntetett Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt, a Magyar Művelődési Intézetet, a Képzőművészeti Lektorátust. Visszavesszük a vagyonekezelő alapítványokba kiszervezett kulturális közvagyonot. Újjászervezzük a vegetáló kultúrdiplomáciai intézményrendszert.

Kulturális örökségünk és a kortárs kultúra digitalizálása és online hozzáférhetővé tétele kiemelt jelentőségű feladat. A digitális tartalmak elérése fontos eszköz a kulturális esélyegyenlőség erősítésében és a kulturális szegénység csökkentésében.

Hangsúlyozzuk elkötelezettségünket a fiatalok művészeti képzését szolgáló tevékenységek iránt. Megerősítjük a művészetpedagógiai, zeneiskolai támogatásokat, az öntevékeny művészeti csoportokat.

Önkormányzatiság a kultúrában

Célunk a helyi közösségekre épülő kulturális élet megteremtése, ezért a civil szervezeteket is bevonjuk a feladatokba. Biztosítjuk az objektív, kiszámítható finanszírozást valamennyi intézmény számára. Az önkormányzatok lakosságszám alapján járó támogatása mellett a feladatokat finanszírozzuk, növeljük a szponzorálás, a mecenatúra szerepét.

Visszaadjuk a színházakat a helyi közösségeknek, a fenntartói döntések jogát az önkormányzatokra bizzuk. Elismerjük a független színházi és táncművészeti szervezetek tevékenységét, működésüket több évre tervezhető és kiszámítható módon támogatjuk.

Felülvizsgáljuk a múzeumokkal, közgyűjteményekkel, kulturális intézményekkel kapcsolatos beruházási

döntéseket. A megkezdett városligeti beruházásokat adottságként elfogadva, a fővárossal közösen kidolgozzuk a félkész épületek lehető legkevésbé problematikus, „kármentésjellegű” hasznosításának tervét. Kiemelt feladatunknak tekintjük az új nemzeti könyvtár megvalósítását. Felülvizsgáljuk, szakmai diskurzus tárgyává tesszük a múzeumköltöztetéseket.

Nincs kultúra erős közösségek nélkül

Fejlesztési programot indítunk könyvtárak és művelődési házak, közösségi kulturális terek számára, megerősítjük a kistelepülések kulturális ellátottságát. Újfajta közösségi terek, például inkubátorházak, tanodák létrehozását szolgáló programot indítunk.

Kiemelt figyelmet fordítunk a határon túli magyar közösségek kultúrájának támogatására és a hazai nemzetiségi kisebbségek kulturális életének, intézményeinek erősítésére is.

Nincs kultúra elhivatott szakemberek nélkül

Megbecsülést és tervezhető jövőt biztosítunk a kultúrában dolgozóknak. Átfogó bérrendezést biztosítunk kiemelten az önkormányzati intézményekben dolgozóknak. Bevezetjük a kulturális terület közszolgálati jogviszonyát. Gyakornoki és ösztöndíjprogramot indítunk.

Létrehozunk a művészi jogállást, melynek keretében kezeljük a művészi pálya különlegességeit, a művészi nyugdíjak kérdését, az átképzések rendszerét.

5.3 Szabad egyház szabad államban

Vallási és egyházi szabadság

Elkötelezettek vagyunk a vallás és az egyházak szabadsága mellett, bátorítjuk a vallási közösségeket hitük bátor megvallására és gyakorlására. Célunk a vallási közösségek függetlensége. Ismét a bíróság dönt majd az egyházi

regisztrációról. A státuszuktól erkölcsstelen módon megfosztott közösségek egyházi jogállását visszaadjuk, és őket kárpótoljuk.

Megszüntetjük a Fidesz átláthatatlan egyház-finanszírozási gyakorlatát, amely jutalmazva-büntetve alázta meg a közösségeket. Átláthatóan, szerződésalapú, költségvetésben rögzített módon nyújtunk majd támogatást.

Partneri viszony a vallási közösségekkel

Egyenrangú partnernek tekintjük a vallási közösségeket, az őket érintő jogszabályok alkotásának folyamatába bevonjuk őket, rendszeresen egyeztető fórumot hívunk életre. Számítunk a vallási közösségekre a társadalmi felelősségvállalás területén, legyen az oktatás, szociális ellátás vagy a kultúra ápolása. Az állami vagy önkormányzati intézményekkel azonos feltételekkel támogatjuk a vallásos intézményeket is.

5.4 Nők és férfiak esélyegyenlősége

Célunk a nők és férfiak közti egyenlőség előtt álló akadályok felszámolása, a teljes egyenlőség előmozdítása: Magyarország csak akkor lehet sikeres ország, ha megteremti az esélyegyenlőséget minden területen. A nők és férfiak közti esélyegyenlőség oktatását az iskolai programok szerves részévé tesszük. Törekszünk a nők érdemi részvételének biztosítására a politikai döntéshozatalban.

A tervezésben és a megvalósításban fontos az állam és a civil szféra közötti együttműködés. Szem előtt tartjuk a vonatkozó nemzetközi egyezményeket és normákat.

Egyenlő munkáért egyenlő bért

Olyan Magyarországgért dolgozunk, ahol a nőknek a férfakkal azonos fizetés és megbecsülés jár. A legmagasabb törvényi szinten rögzítjük a munkaerőpiaci diszkrimináció tiltását, és ennek betartása érdekében kialakítjuk az

„együttműködés–figyelmeztetés–megszégyenítés” politikáját, mely arra kényszeríti a jó hírűre kényes cégeket, hogy ne fizessenek kevesebbet a nőknek.

A nők jelentős része rosszul fizetett területeken (oktatás, egészségügy, gondozás) dolgozik, ezért jelentős béremelésre van szükség ezen szektorokban. Enyhítjük a nők vezető pozícióba jutását akadályozó tényezőket. Tanácsadással, tréningekkel, célzott vezetőképzéssel támogatjuk a nők vezető pozícióba jutását. A munkaadókat ösztönözni kell, az állami szektornak jó példával kell elől járnia a munka és a magánélet jobb összehangolását segítő megoldások terén. A távmunka lehetőségeinek bővítését ösztönözni kell azon munkakörökben, ahol ez kivitelezhető, továbbá bővíteni szükséges a rugalmas, valamint – méltányos arányú bérezés mellett – a részmunkaidős foglalkoztatás lehetőségeit. Ösztönözzük a munkaadókat, az állami szektornak jó példával kell elől járnia a munka és magánélet jobb összehangolását segítő megoldások terén (pl. rugalmas vagy otthoni munkavégzés). Törekszünk rá, hogy a nők részvétele hangsúlyosabb legyen a természettudományos, a technológiai, a mérnöki és az informatikai szakmákban is, ennek érdekében már az oktatási rendszerben is lépéseket teszünk.

Munkaviszonyként ismerjük el a döntően nők által végzett „láthatatlan” munka egyik formáját, az otthon ápolást. Védjük a várandós nők munkavállalói jogait. Garantáljuk, hogy a várandósságuk megállapítását követően egészségügyi okból más munkakörbe áthelyezett munkavállalók minden esetben megkapják a korábbi átlagbérüket. Az EU-szabályozásnak megfelelően ötről tíz napra növeljük a gyermek születésekor járó apai pótszabadságot.

Megőrizzük a nők 40 év jogosultsági időhöz kötött karkedvezményes nyugdíját, a fizetések rendezésével elősegítjük, hogy záródjon a nyugdíjállók nők és férfiak között.

A kisgyerekes anyák, illetve a munkaerőpiacon hátrányban lévő nők számára képzési, átképzési programokat indítunk. Külön figyelmet fordítunk a roma származású, a szegénységben élő, a hajléktalan vagy a fogyatékkal élő nőkre-lányokra.

Felülvizsgáljuk a kisgyerekes anyák, illetve a munkaerőpiacon hátrányban lévő nők számára kínált képzési, átképzési programokat, hogy azok a valós munkaerőpiaci igényekre reagáljanak, az érintettek pedig hatékonyabban tájékozódhassanak a lehetőségekről. Külön figyelmet fordítunk a roma származású, a szegénységben élő, a hajléktalan vagy a fogyatékkal élő nők-lányok problémáira. A meglévő jó gyakorlatokat kiterjesztjük. A politikai pályára készülő roma nők támogatása közös társadalmi érdek.

Helyreállítjuk a szétvert esélyegyenlőségi intézményeket, visszaállítjuk az érdemi társadalmi egyeztetéseket. Biztosítjuk az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény végrehajtását: államilag támogatott mentorprogramokat, vezetőképzést és bértárgyalási tanácsadást biztosítunk a nőknek.

A nőknek ne kelljen választaniuk család és munka között! Növeljük a bölcsődei, óvodai férőhelyek számát azokon a településeken, ahol ez szükséges. A csoportok számának emelésével javítjuk a gyermek/óvónő/gonozónő arányt, valamint ezáltal az ellátás színvonalát. A béremeléssel megállítjuk a szakemberek elvándorlását. A vállalati bölcsődék működtetését ösztönző programokat továbbfejlesztjük.

Vigyázunk a nők egészségére

Átfogó programot indítunk a 2019. évi szülészeti irányelv szerint az állami kórházakban az anya- és bababarát szülés jobb hozzáférhetőségéért. A tudatos családtervezés lehetőségét felelős szexualitásra való oktatással, az egyéni helyzetnek megfelelő fogamzásgátlási

megoldások tb-támogatásával és a várandós nők kiszolgáltatottságának csökkentésével, körülményeik javításával érjük el.

Minden eszközt biztosítunk ahhoz, hogy a vágyott gyermekek megszülethessenek.

Ingyenesen biztosítjuk bizonyos betegségek és/vagy élethelyzetek, állapotok (pl. meddőség, endometriózis stb.) esetén a megfelelő színvonalú mentális segítségnyújtást.

Megoldást keresünk arra, hogy a megfelelő intimhigiéniai megoldások minden lány és nő számára anyagilag elérhetőek legyenek. Ingyenesen biztosítjuk a HPV elleni védőoltást a felnőtt nők, a fiúk és felnőtt férfiak számára. Javítjuk a védőnők munkakörülményeit, figyelembe véve az ellátott körzet sajátosságait.

Méltányos családpolitika

A legjobb népesedési politika az esélyegyenlőségre törekvő, nőket megbecsülő nőpolitika. A gondoskodási tevékenységeket javarészt nők végzik a családban, valamint a munkaerőpiac alulfizetett területein. Felgyorsítjuk a gondozási díj növelését, a gondozási szolgáltatások bővítését.

Jelenleg a legfőbb elszegényedési kockázat a gyermekvállalás – ez nem maradhat így! Valljuk, hogy minden gyermek egyenlő a szülők jövedelmi helyzetétől függetlenül. A meglévő családtámogatási programokat fenntartjuk (babakötvény, csed, gyed extra), növeljük az alanyi jogon járó juttatások (családi pótlék, gyes) összegét. Kiterjesztjük az egyszülős családoknak járó kedvezmények körét. Bátorítjuk, hogy a férfiak kivegyék a részüket a család körüli teendőkből.

Határozottan fellépünk a nő- és gyermekbántalmazás, a szexuális kizsákmányolás ellen

Komplex, átfogó állami fellépésre van szükség a nők elleni erőszak minden formájával, így a szexuális, családon

belüli, illetve párkapcsolati erőszakkal, a zaklatással szemben, ami az erőszak rövid és hosszú távú megelőzését, az áldozatok védelmét és segítését, valamint az elkövetők büntetőjogi felelősségre vonását egyaránt magában foglalja. Minden egyes intézkedés középpontjába az áldozatok jogait, biztonságát és szükségleteit kell helyezni az EU Áldozatvédelmi Irányelvének megfelelően. Célzott intézkedésekre van szükség a koronavírus-járvány negatív következményeinek mérséklésére az áldozatvédelem terén is.

A gyakorlati lépések és a kommunikáció terén is kiemelten kezeljük a nő- és gyermekbántalmazás, a családon belüli erőszak jelenségét, hangsúlyt fektetve a társadalmi felelősségre. A kapcsolati erőszakot hivatalból üldözendővé tesszük.

Felülvizsgáljuk és új alapokra helyezzük távoltartás, valamint bántalmazás esetén a mediáció, a szülői felügyeleti jog és kapcsolattartás rendszerét.

A gyermekvédelmi jelzőrendszert hatékonyabbá tesszük a civil szervezetek tapasztalatait figyelembe véve. Komplex és ingyenes képzésekkel fejlesztjük a jelzőrendszer, a nyomozó hatóság, az igazságszolgáltatás hatékonyságát, növeljük az elhelyezést biztosító intézményrendszer kapacitását.

Szem előtt tartjuk a nők és gyermekek elleni erőszak felszámolását célzó jó nemzetközi gyakorlatokat.

Szigorúbban büntetjük a prostitúciós rendszert fenntartókat, beleértve a 18 év alattiak testét vásárló klienseket, és segítünk a prostitúcióból kilépni szándékozókknak. Erőteljesen fellépünk az emberkereskedelem, a gyermekek, a lányok és nők szexuális kizsákmányolása ellen, fejlesztjük az áldozatsegítő rendszert.

5.5 A roma közösség a nemzet része

Magyarország egyenrangú polgáraként tekintünk hazánk roma népességére. A roma honfitársaink felé tett politikai vállalások és intézkedések végrehajtását nemzetstratégiai ügynek tekintjük. Elítéljük a diszkriminációt, kiállunk a roma közösség társadalmi emancipációja mellett, és elköteleztettek vagyunk hátrányaik felszámolásában.

Az oktatás támogatása

Méltányos közoktatást alakítunk ki, ahol a romákhoz kapcsolódó tudástartalmak integrált módon a közoktatás egészében megjelennek, kivezetjük az esetlegesen fellelhető előítéletes tartalmakat. Kiemelt állami normatívával támogatjuk a deszegregációs terveket megvalósító és az inkluzív pedagógiákra építő oktatási intézményeket. A megfelelő szakmai feltételek megteremtésével fokozatosan felszámoljuk a szegregációs gyakorlatot.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy minél több roma fiatal kerüljön felsőoktatási intézmények tanítói, tanári képzésére, s minél többen dolgozhassanak közülük az egészségügyben, a szociális szolgáltatórendszerben, a rendvédelemben. Képzési és foglalkoztatási programokkal ösztönözzük, hogy a jelenleginél nagyobb hangsúllyal szerepeljenek a médiában, a közéletben és a művészeti életben roma származású művészek, közéleti emberek, hírességek.

A foglalkoztatás támogatása

Támogatjuk a cigány emberek vállalkozóvá válását, megteremtjük a feltételeit annak, hogy közülük is minél többen bekapcsolódhassanak a mikrohitelprogramokba, és tudást kapjanak saját vállalkozásuk elindításához. Kiemelten támogatjuk a hátrányos helyzetű térségekben a cégek letelepedését, új vállalkozások indítását, a helyi családi vállalkozásokat.

A közösségi közlekedés fejlesztése révén növeljük a mobilitást, javítjuk a munkába járás feltételeit, kiszélesítjük az utazási és lakhatási támogatásokat.

Egyenlőség a lakhatásban és az egészségügyben

Ki kell használni a 2021–2027 közötti európai uniós programok lehetőségeit a zömmel romák lakta települések és településrészek infrastrukturális hátrányainak behozására, vagy ahol a helyi körülmények ezt indokolják, a szegregátumokban lévő lakások kiváltására.

A cigányságnak hozzá kell férnie a minőségi egészségügyi ellátáshoz, a megelőző szolgáltatásokhoz, az egészségügyi gondozáshoz és felvilágosításhoz.

Újragondolt kormányzati és önkormányzati felelősség

Romák ügyeivel foglalkozó egységes, államtitkársági szintű kormányzati szervezetet hozunk létre. Felülvizsgáljuk a roma kisebbségi önkormányzatok rendszerét, finanszírozását, megerősítjük a helyi érdekérvényesítést és képviselőket.

Az eddigiektől eltérően a romák esélyeinek kiegyenlítését szolgáló forrásokat példamutatóan hatékony és átlátható módon kell felhasználni. A helyi roma közösségeket, a roma szakembereket, pedagógusokat, szociális munkásokat, egészségügyi dolgozókat és civil szervezeteket bevonva valósítjuk meg a programokat.

Támogatjuk a roma kultúrát bemutató és támogató intézményrendszer, múzeumok, kulturális központok, médiaműhelyek, lapkiadók, helyi nemzetiségi kulturális terek, közösségi házak működését.

6

FENNTARTHATÓ

MAGYARORSZÁG

6 Fenntartható Magyarország

6.1 Klímavészhelyzet és energia

A zöldenergia-forradalom nyertesévé tesszük Magyarországot: nem csupán kivesszük a részünket a globális éghajlatvédelemből, de valódi rezsicsökkentést vezetünk be, erősítjük a helyi gazdaságot, és tiszta levegőt teremtünk.

Klímabarát Magyarország

Klímavészhelyzet van, ezért a közös európai éghajlatvédelmi célokkal összhangban 2030-ig legalább 60%-kal csökkentjük az üvegházhatású gázok kibocsátását az 1990-es szinthez képest. Hatékony intézkedéseket hozunk az elkerülhetetlen változásokhoz való alkalmazkodás érdekében. Oktatással, szemléletformálással növeljük a lakosság klímatudatosságát. 2050 előtt elérjük a klímasemlegességet, vagyis azt, hogy legfeljebb csak annyi szén-dioxidot bocsátunk ki, amennyi összhangban van az ország szén-dioxid-megkötő képességével.

Épületszigetelés és tiszta levegő

2030-ra legalább 15%-kal csökkentjük Magyarország energiafelhasználását. Ennek legfőbb eszközeként komplex épületenergetikai mélyfelújítási programot indítunk, amely évente 100 ezer lakás korszerűsítését segíti szigeteléssel, nyílászárók cseréjével, fűtéskorszerűsítéssel és megújuló energiaforrásokkal. Biztosítjuk, hogy a rászorulóknak akár önrész nélkül is (ESCO-modell) részt vehessenek a programban.

A felújítási hullám a légszennyezést is radikálisan csökkenti. A tiszta levegő érdekében kivezetjük a legszennyezőbb tüzelőanyagokat. Szemléletformálási kampányt indítunk a korszerű fűtésről, szigorúan fellépünk a hulladékégetéssel szemben (beleértve az avar és a kerti hulladék égetését is), növeljük

a zöldfelületeket, valamint településtervezési és forgalomcsillapítási eszközökkel (pl. a közösségi közlekedés, a kerékpározás fejlesztésével) élhetőbbé tesszük településeinket.

Zöldenergia-forradalom

Paks 2 elhibázott, kockázatos és korrupciógyanús beruházás. A Paks 2 projektet megalapozó, Orbán Viktor és Vlagyimir Putyin által megkötött, sok elemében ma is titkos megállapodást az európai normákkal és a nemzeti érdekekkel ellentétesnek tekintjük. Az oroszokkal megkötött hitelszerződés rendkívül kedvezőtlen és indokolatlan terheket ró a magyar emberekre. A Paks 2 bővítést a kormányváltás után azonnal felülvizsgáljuk.

A jelenleg termelő paksi blokkok az üzemidő végéig (2032–2037-ig) működnek: időben meg kell hozni az ország további energiapolitikájára vonatkozó, alapos hatástanulmánnyal alátámasztott döntéseket.

Elsősorban tiszta és olcsó megújuló energiaforrások használatára állunk át. Vállaljuk, hogy 2030-ra a végső energiafogyasztás (beleértve a villamos energiát, a hőenergiát és a közlekedést) 35%-a, hosszú távon a 100%-a megújuló energiaforrásokból származzon. Újra engedélyezzük a szélturbinák telepítését a területi adottságok függvényében. Támogatjuk a helyi energiaközösségeket, csökkentjük a függést a nagy energiacegektől. A lehetséges legrövidebb idő alatt ki kell vezetni a lakossági és az energetikai célú széntüzelést. A klímasemlegesség érdekében fokozatosan kivezetjük a földgázt, ezzel csökkentve orosz energiafüggőségünket is.

Igazságos és zöld rezsicsökkentés

Megtartjuk a rezsicsökkentést (áram, gáz, víz, hulladék), és fejlesztjük az igazságosság és a fenntarthatóság szempontjai szerint. Támogatjuk a lakások energetikai felújítását, ezzel akár 85%-kal mérsékelhetjük

az energiafogyasztást, ez jelenti a valódi, fenntartható rezsicsökkentést, az energiaszegénységből való kiutat.

Az alapvető szükségleteket fedező energiamennyiséghez a jogosultak kedvezményesen jutnak hozzá. A szociális tűzifaprogramot kiterjesztjük minden rászorulóra, és garantáljuk, hogy csak jó minőségű, száraz tűzifa kerül a lakossághoz.

6.2 Környezet- és természetvédelem

Véget vetünk a természeti értékek pusztításának: a környezet- és természetvédelmi, valamint klímaszempontokat az egész államigazgatásban kiemelten kezeljük. Az alaptantervbe emeljük a klímavédelem és fenntarthatóság oktatását, hangsúlyt fektetünk a szemléletformálásra.

Zöldintézményrendszer

Helyreállítjuk a környezet- és természetvédelmi intézményrendszert: újra lesz önálló zöldminisztérium és erős zöldhatóság. A nemzeti parkokat megerősítjük, és területükön létrehozunk a beavatkozásoktól, gazdálkodástól mentes magterületeket. Eltöröljük a kiemelt beruházások intézményét, helyreállítjuk a hatósági, valamint a civil kontrollt, elősegítve a részvételiséget.

Igazságos Zöld Fordulat Alapot hozunk létre, amelyet környezetvédelmi adókból és díjakból, EU-s támogatásokból és hazai költségvetési forrásokból töltünk fel a zöldátállás finanszírozására. Érvényesítjük a szennyező fizet elvet, erős környezeti felelősségi és biztosítási rendszert vezetünk be, de megakadályozzuk, hogy a szennyező ágazatok, vállalatok a bírságot előre bekalkulálva, a fogyasztóra áthárítva szabadon túllépjék a kibocsátási kvótákat.

Megóvjuk a természeti értékeket és a zöldfelületeket

Szigorúan megvédjük az ökológiai értékeket, a meglévő természeti területeket, visszavádítjuk az ember által átalakított természetes élőhelyeket. Az elmúlt évek pusztítása után megerősítjük a védett területek, beleértve tavaink gyakorlati védelmét, véget vetünk a beruházók gátlástalanságának. A madárvilág, a beporzók és a sokféleség védelmében zöldítjük a mezőgazdaságot: csökkentjük a növényvédőszer- és a műtrágyahasználatot, jelentősen növeljük az ökológiai gazdálkodás területét. Kidolgozzuk és végrehajtjuk a Natura 2000 területek védelmi szempontú kezelési terveit. A még állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő természeti erőforrásokat közösségi tulajdonban tartjuk. Előírjuk, hogy zöldfelületeket csak kivételesen, közérdekből vagy nemzetbiztonsági okokból lehessen beépíteni. Zöldmezős beruházások helyett a barnamezős beruházásokat támogatjuk kül- és belterületen egyaránt. A közparkok a törvény erejénél fogva védettséget kapnak.

A Balaton mindenkié

A Balaton, a Fertő tó, a Velencei-tó és a többi nagy vízterünk parti sávjában építési moratóriumot vezetünk be, hogy a szabadstrandokat és a természetes partszakaszokat megvédjük a luxusszállodáktól. Mindenki számára biztosítjuk a vízhez való hozzáférést és a tavak körüljárhatóságát.

Megtartjuk vízkincsünket

Vízvisszatartó vízgazdálkodási reformot hajtunk végre: az országban tartjuk a vízkincsünket, és fenntartható módon gazdálkodunk vele. Megóvjuk felszíni és felszín alatti vízkészleteink mennyiségét és minőségét. Az ökológiai, regeneratív mezőgazdaság támogatásával ösztönözzük a csapadék és a szén talajban való tárolását. Biztosítjuk az egészséges ivóvízellátást, a víziközművek fejlesztését, pótlását, javítását.

Fenntartható erdőgazdálkodás

Növeljük a folyamatos erdőborítású területeket. A természetközeli és közjóléti erdőkben a rekreációt és a természetvédelmet kell szolgálniuk, ezért ezekben csak fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlatokat engedünk („örökerdő”), fokozatosan kivezetjük a tarvágást, valamint legalább a nemzeti parki magterületeken megszüntetjük a gazdasági célú faanyagtermelést. A meglévő erdők védelme mellett évente sok ezer hektárral növeljük az erdőterületek nagyságát, klímaerdőket telepítünk, nagyrészt őshonos fafajú telepítésekkel. Az állami erdészeteknek elsősorban a természetvédelmet és a közjólétet kell szolgálniuk, a finanszírozásukat is ehhez igazítjuk. Az erdészeti szakmának visszaadjuk megbecsültségét és az iskolai önállóságát.

Körforgásos gazdaságra állunk át

Átalakítjuk és hatékonyan üzemeltetjük a működésképtelenné tett hulladékgazdálkodási rendszert. Az EU körforgásos gazdasági cselekvési tervével összhangban célunk a hulladék minimalizálása, az elkerülhetetlenül keletkező hulladék újrahasználat, újrafeldolgozása. Ami a gazdaság egyik szereplőjének hulladék, az legyen a másoknak nyersanyag! Támogatjuk a betétdíjas és újratölthető csomagolóanyagok használatát, visszaszorítva az egyszer használatos műanyagokat. Bevezetjük a házhoz menő biohulladék-gyűjtést, ösztönözzük a házi vagy közösségi komposztálást. Szigorúan fellépünk az illegálisan hulladékot égetőkkel és lerakókkal szemben, felszámoljuk az így keletkezett lerakókat.

Felelős állatvédelem

Hisszük, hogy a történelmi és társadalmi fejlődés eljutott arra a fokára, hogy megteremtsük az állatok önálló, a biodiverzitás megőrzésével kapcsolatos kötelezettségen túl terjedő alkotmányos védelmét. Megteremtjük az állati jogok intézményes garanciáit, és országos

állatvédelmi alapot hozunk létre az állatmentést, szemléletformálást végző civil szervezetek és kiemelten az ivartalanítás támogatása céljából.

6.3 Közlekedés

A közlekedést rendszerszemléletben fogjuk fejleszteni, mert ez elengedhetetlen az életminőség, különösen a vidéken élők életminőségének javításához, valamint a környezet- és éghajlatvédelmi céljaink eléréséhez.

15 perces városok

Olyan településfejlesztést folytatunk („15 perces városok”), hogy minden fő funkció elérhető legyen 15 percen belül gyalog, kerékpárral vagy tömegközlekedéssel. A városok szétterülésének megállítása érdekében az agglomerációs településeken korlátozzuk a belterületbe vonást, s élhetőbbé tesszük a nagyvárosokat (pl. rozsdáövezetek megújítása, forgalomcsillapítás, zöldterületek növelése). Rövid ellátási láncok kialakításával csökkentjük a szállítási igényeket, a fennmaradó igényeket a vasút felé tereljük.

Vonzóvá és mindenki számára elérhetővé tesszük a közösségi közlekedést

A közösségi közlekedést, a kerékpározást és a többi mikromobilitási lehetőséget olyan mértékben fejlesztjük, hogy azok kiválthassák a személygépkocsival történő közlekedést.

Országos integrált ütemes menetrendet alakítunk ki úgy, hogy a gerincvonalakon és a jelentősebb ráhordószakaszokon lehetőleg óránként és az elővárosi forgalomban óránként többször is elérhető legyen a közösségi közlekedés. Regionális közlekedési szövetségeket hozunk létre az érintett települések részvételével, amelyek az egyes régiók közösségi közlekedését irányítják. Egységes, mérsékelt árszintű, elektronikus tarifarendszert vezetünk be, melynek része az országos hálózatra

érvényes klímabérlés is. A közösségi közlekedési bérleteket a munkáltatók által kedvezményesen biztosított juttatások, a cafeteriarendszer részévé tesszük.

A vasúti gerinchálózaton a hangsúlyt a meglévő infrastruktúra felújítására és biztonságos használatára, a szolgáltatások minőségének javítására helyezzük. Megállítjuk a vasúti mellékvonalak elsorvasztását, és ahol lehet, helyi érdekű vasútként működtetjük tovább. A MÁV–Volán–konglomerátumot alapjaiban alakítjuk át, hogy biztosítsuk hosszú távú versenyképességét.

Felülvizsgáljuk a főleg, soha meg nem térülő és külső érdekeket szolgáló Budapest–Belgrád vasút építését.

Növeljük a vasút szerepét és versenyképességét az áruszállításban. Fejlesztjük a vasúti alközpontokat, és újraindítjuk a RoLa (gördülő országút) szállítási rendszer támogatását. A folyami szállítást csak a környezeti és ökológiai szempontokkal összhangban engedjük fejleszteni.

A városi közlekedésben a közösségi közlekedést, a kerékpározást és a gyaloglást támogatjuk kiemelten. A városi közösségi közlekedés fenntartásába jobban bevonjuk az államot. Radikálisan javítjuk a kerékpározás feltételeit. Országos kerékpárút-hálózatot alakítunk ki, bővítjük a tömegközlekedés járművein való szállítás lehetőségét. Támogatjuk a kerékpárral munkába járókat, csakúgy, mint más mikromobilitási rendszerek kiépülését és az autómegosztás elterjedését.

Fejlesztjük a parkolási infrastruktúrát vasútállomásokhoz és távolsági buszmegállókhöz kapcsolódó P+R és B+R parkolóhelyek sokaságának kialakításával.

Méltó munkakörülményeket biztosítunk a közlekedési dolgozóknak, rendezzük a bérüket, és enyhítjük a túlterhelésüket, ami az ágazatban számottevő munkaerőhiányhoz vezetett.

A közúti közlekedés új korszaka

A közösségi közlekedésben, az áruszállításban és a személygépjárműveknél is elősegítjük a technológiaváltást, a fosszilis meghajtás leváltását környezetbarátabb módokra. A személygépjárműveknél az átállást elsősorban az új infrastruktúra minél egyenlőbb kiépülésének támogatásával érjük el.

Az úthálózatot jelentősen javítjuk a meglévő utak karbantartásával, néhány, vidékfejlesztési szempontból hiányzó szakasz megépítésével, valamint többszörös forrást biztosítunk az alsóbbrendű úthálózat rendbehozására. A közutak biztonságát minden lehetséges eszközzel növeljük.

6.4 Gyarapodó vidék, fejlődő mezőgazdaság

Ott lesz erős a vidéki térség, ahol egymásra talál a falu és a város. Rivalizálás helyett az együttműködés erejében hiszünk. A közös térségi tervezést, forráselosztást és megvalósítást tesszük mindennapi gyakorlattá. Megteremtjük a feltételeit annak, hogy a helyi közösségek sorsukat a saját kezükbe vegyék. Kiszámítható, biztonságos és fenntartható fejlődési pályát biztosítunk a vidék számára. Kiegyenlítjük a súlyos társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségeket. Támogatjuk a helyi programokon alapuló, munkahelyeket teremtő agrár- és vidékfejlesztéseket, -vállalkozásokat.

Hatékony régiófejlesztés, vidékpolitika

Összetett, többéves térségi fejlesztési programokat valósítunk meg úgy, hogy a fejlesztési források nagyobb hányada kerüljön a helyben élők megélhetését szolgáló, munkahelyeket megtartó és újakat teremtő beruházásokra. A Magyar Falu Programot megtartjuk, és látványberuházások helyett az egészséges vállalkozási környezet elősegítése, az értékteremtés és a helyi közösség erősítése lesz a középpontban.

A pályázatok elbírálását nem befolyásolhatja többé a politikai hovatartozás, megszüntetjük tehát a fejlesztési források választókerületi politikai érdekek szerinti felhasználásának gyakorlatát. A közösségi közlekedés elérhetőségét és infrastruktúráját modernizáljuk, bővítjük a kerékpárutak hálózatát, megkezdjük a tragikus minőségű utak azonnali felújítását. Jövőt adunk a falvaknak.

A hátrányos helyzetű térségek fejlesztése az új kormány számára prioritás. A leszakadó vidékeken térségi gazdaságfejlesztő programokat indítunk célzott és kiemelt támogatásokkal, összehangolt fejlesztési és beruházási programokkal, magas támogatási intenzitással. Egyre több helyen lesz minőségi, magas hozzáadott értéket előállító gazdálkodás vagy szolgáltatóipar, amely fokozatosan visszaadja a falu gazdasági életrevalóságát, csökkenti az államtól való függését, biztosítja a település fennmaradását.

Szoros vidéki együttműködés az erős vidéknek

Erős civil szerveződésekre és szabad alkotó légkörre alapuló élő közösség fogja jellemezni falvainkat. Átfogó vidékfejlesztéshez önállóságra és a vidék valódi bevonására van szükség. A számos ágazatközi kérdésben – azokat egyenrangú ügyként kezelve – egymást erősítő és támogató megoldásokra törekszünk. Visszaállítjuk a tájegységekhez kötődő, a természetes szomszédkapcsolatokon alapuló kistérségi együttműködéseket.

A magyar földvagyon megvédése

A mezőgazdaság alapja a termőföld. Ma földesúri rendszer jellemzi falvainkat. A mi célunk az, hogy az oligarchák és spekulánsok gyarapodása helyett a földhasználókat hozzuk helyzetbe. Hosszú távú, kiszámítható földhasználati viszonyokat teremtünk. Biztosítjuk a bérlővédelmet, az állam minden eszközzel fel fog lépni a spekulációs földvásárlásokkal szemben. Széles körű civil kontroll mellett felülvizsgáljuk a már

lezajlott termőföld-értékesítési programot. Létrehozunk a helyi földbizottságokat, hogy valóban a helyben élők kapjanak beleszólást a helyi földügyekbe.

Újra Európa éléskamrájává válunk

Agrárpolitikánk lehetővé teszi a magyar agrártermelési potenciál jobb kihasználását úgy, hogy a fenntartható fejlődés kritériumainak megfelelő, tudásalapú termelésnek biztosít teret. Növeljük a nagyobb hozzáadott értékű feldolgozott termékek arányát, hogy ne csak alapanyag-termelő ország legyünk. Kiemelten támogatjuk a nagyobb munkaerő-igényű állattenyésztő és kertészeti ágazatokat. Az ökológiai gazdálkodás beindítását földjuttatással is segítjük. A kisebb gazdaságok megerősödését az első hektárok után járó többlettámogatással segítjük a területalapú támogatások esetében. Megteremtjük a szabályozási és pénzügyi háttérrel a termelők közös feldolgozási tevékenységéhez és a közös értékesítéshez. Csökkentjük az alapvető élelmiszereket terhelő áfát.

Független gazdatársadalom

A magyar agráriumban az egyéni, a családi gazdálkodóknak, a szövetkezeti és a társas vállalkozásoknak egyformán megvan a helyük és szerepük. Támogatjuk a kis és nagyobb gazdaságok egymást kiegészítő, hatékony működését. Segítjük az önszerveződéseket, a szövetkezeteket, az alulról építkező integrációkat. Fellépünk a termelői kiszolgáltatottság ellen. Megőrizzük az őstermelők kedvezményes adózását.

Eltöröljük a kötelező kamarai tagságot. Az Agrárgazdasági Kamara a gazdák befizetéseivel és közpénzmilliárdokkal kitömött politikai szervezet. Az agrárirányítás alá eső feladatokat visszaadjuk a minisztériumnak. A falugazdász-hálózatot politikamentesen, a jelenleginél tisztességesebb finanszírozással kizárólag a gazdák szolgálatába állítjuk. Rendszeres

és intézményesített érdekegyeztetést garantálunk az agrár-érdekképviseleteknek.

Felelősséggel a jövő nemzedékekért

Ahhoz, hogy gyermekeink is élvezhessék országunk természeti kincseit, s hosszú távon is élhető helyet és termőföldeket adjunk örökül, cselekednünk kell. Célunk a fenntartható mezőgazdasági termelés feltételeinek megteremtése. Támogatjuk az agrárkörnyezet- és tájgazdálkodás rendszereit, az ökológiai gazdálkodást, a talajkímélő művelést, a vízmegtartó földhasználatot. A természeti erőforrások és a biodiverzitás megőrzését értéknek tekintjük. A gazdálkodók környezetünk megóvásáért tett erőfeszítéseit anyagilag is elismerjük. Megőrizzük hazánk GMO-mentes köztermesztését. Célunk, hogy a magyar agrárgazdaság modern, versenyképes és fenntartható gazdálkodási keretek között elegendő, megfizethető és egészséges élelmet biztosítson.

Új kihívások, új generáció

A vidéki oktatás helyzetét már a kora gyermekkori fejlesztésektől kezdve radikálisan javítjuk annak érdekében, hogy falun felnőni ne jelentsen többé súlyos esélyhátrányt. Megszüntetjük

az agrároktatás politikai megszállását. Regionális tudásközpontokat alakítunk ki. Újjászervezzük és a gazdák szolgálatába állítjuk a független szaktanácsadást.

Kiemelt szerepet szánunk a fiatal gazdáknak, támogatni fogjuk a gazdaság átadását a fiatalabb generáció számára. Kiemelten támogatjuk a digitalizációt, a precíziós gazdálkodást, a vízvisszatartáson alapuló öntözést, a helyi megújuló energetikai beruházásokat, a helyi élelmiszer-feldolgozást, a rövid ellátási láncok elterjedését, a helyi tőkén alapuló, nem mezőgazdasági munkahelyek teremtését.

Segít a hivatal

Segítő, egyszerű és átlátható intézményrendszert hozunk létre. A kifizető ügynökséget visszaadjuk az agrárirányításnak. Egyszerűbbé tesszük a pályázati rendszert, radikálisan csökkentjük a határidőket. Átláthatóságot, gyorsaságot és számonkérhetőséget garantálunk a hivatali döntésekben és a földügyekben egyaránt. A kiszolgáltatottságon és megfélemlítésen alapuló állami intézményrendszert megszüntetjük.

7

GAZDASÁG

AZ EMBERÉRT

7 Gazdaság az emberért

7.1 Gazdaság

Annak érdekében, hogy a gazdaság az embert szolgálja, a versenyképes piacgazdaság, a társadalmi igazságosság és a környezeti fenntarthatóság együttes feltételeit alakítjuk ki. Megteremtjük a fenntartható fejlődés gazdasági és társadalmi alapjait, megszüntetjük az ország kettészakíttottságát. Magyarország felzárkózásának egyetlen valódi motorja csak mi magunk lehetünk, éppen ezért stratégiánk középpontjában az emberek állnak. Hazánk a következő években a tudás gyarapításával, a hazai vállalkozások versenyképességének növelésével, a társadalmi mobilitás megteremtésével válik sikeressé. A versenyképesség tartós növelésének eszköze nem az olcsó munkaerő, hanem a kreativitás, az innováció és a termelékenység növelése, mely során szem előtt kell tartani a környezeti és a pénzügyi fenntarthatóság szempontjait.

Az intézményesített korrupció felszámolása

A gazdaság fejlődését legjobban hátráltató tényező a korrumpált NER-birodalom túlsúlya, amely a sok esetben törvénytelenül felhalmozott, hatalmas tőkeerejével nemcsak a közbeszerzések körében, de még a versenyszférában is súlyosan torzítja a piacot. Az intézményesített korrupció visszaszorítása tehát közvetlenül hozzájárul az ország gazdasági teljesítményének növeléséhez.

Megszüntetjük a vissza nem térítendő támogatások és a kiugróan kedvezményes hitelek (MFB- és Eximbank-hitelek, MNB Növekedési Kötvényprogram) lojalitás alapján történő osztogatását. A Gazdasági és Versenyhivatal vizsgálati jogköreit helyreállítjuk, versenyjogi eszközök alkalmazásával felülvizsgáljuk mindazokat az egyesületeket és tulajdonszerzéseket, amelyek vizsgálatát korábban ellehetetlenítették.

Hatályon kívül helyezzük a „nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű beruházásokról” szóló jogszabályt, felülvizsgáljuk az elmúlt időszak ilyen jellegű döntéseit, orvosoljuk a jogszabály visszaélészerű alkalmazásával okozott károkat.

A közbeszerzési rendszer teljes felülvizsgálata

Alapjaiban változtatjuk meg a közbeszerzések rendszerét, erősítve a piaci versenyt, az átláthatóságot és az ellenőrzést. Szigorúan korlátozzuk a zárt és a meghívásos közbeszerzési eljárások lehetőségét, digitalizáljuk a közbeszerzési rendszert. Az óriási keretközbeszerzések körét felülvizsgáljuk, és törekszünk rá, hogy a közbeszerzéseket több kisebb egységre bontva írjuk ki, ezzel is erősítve a versenyt.

A közbeszerzési értékhatárokat rendszeresen felülvizsgáljuk, megteremtjük a közbeszerzési eljárás alapján született szerződések utánkövetésének lehetőségét, illetve az elnyert közbeszerzés utáni szerződésmódosítások eshetőségét minimalizáljuk, így is csökkentve a túlárazásokat. Szabályozzuk a közbeszerzésbe bevonható alvállalkozók számát, illetve az alvállalkozók és a nyertes cég által foglalkoztatottak arányát. Így visszaszorítjuk azt a korrupciós mechanizmust, hogy sokszor megfelelő háttérrel nem rendelkező, politikai vezetéshez kötődő cégek nyerik a közbeszerzést, majd ezt a valódi szolgáltatást nyújtó alvállalkozókkal végeztetik el.

Egyenlő pályák, egyenlő esélyek

Jogbiztonságot teremtünk, ahol szigorú törvények védik a magán- és köztulajdont, és olyan vállalkozási környezetet alakítunk ki, amelyben a piac által elismert teljesítmény alapján dől el, ki a sikeres. A verseny azonban csak akkor ösztönöz jobb teljesítményre, ha a pálya nem lejt, ezért a korrupció visszaszorítása mellett megfelelő versenyszabályozással

biztosítjuk, hogy egyetlen gazdasági szereplő se élhessen vissza erőfölényével.

Gazdasági alkotmányosságot teremtünk: az adójogszabályok megváltoztatásakor legalább 60 napos, új adófajták esetén pedig legalább 180 napos felkészülési időt biztosítunk, ezalól csak az adózók számára egyértelműen kedvező adóváltozások képezhetnek kivételt.

Egyszerű és gyors céges ügyintézés, könnyebb vállalkozásindítás

Céges ügyekben teljeskörűen biztosítjuk az e-közigazgatási szolgáltatásokat. Az elektronikus cégeljárásokat ügyvédi és közjegyzői közreműködés nélkül is el lehet majd indítani. Az engedélyezési eljárások helyett a jelenleginél szélesebb körben lesz elegendő mindössze a bejelentési kötelezettségnek eleget tenni.

Az induló vállalkozásokat nagyobb mértékben sújtó fix terheket jövedelemarányossá változtatjuk, állami kedvezményekkel, tőke- és technológiatranszferrel (pl. kedvezményes digitalizációs megoldások biztosításával) segítjük őket, továbbá a kezdeti adóterhek csökkentése érdekében lehetővé tesszük a kezdeti beruházások gyorsított adóleírását.

Hatékonyabbá és vállalkozásbaráttá tesszük a hatósági ellenőrzéseket: több ellenőrzés egyidejű elvégzésével csökkentjük a kieső időt, leszállítjuk az első szabályszegők büntetését, de megemeljük a visszaesőket.

Kiemelt figyelem a kkv-k fejlesztésére

A kkv-k számára kiírt uniós pályázati rendszert átalakítjuk, és a kapcsolódó adminisztrációs terheket jelentősen mérsékeljük: a normatív támogatások arányát növeljük, de a vállalkozók versenyképességét nem osztogatással, hanem támogató gazdasági környezettel és minőségi munkavállalókkal ösztönözzük.

Állami kockázatitőke- és hitelgarancia-mikrohitelprogramot indítunk, és

adókedvezménnyel támogatjuk a kisebb cégek közös beruházásait, hogy közösen jussanak hozzá olyan eszközökhöz, amelyekre egyenként nem lenne erőforrásuk. Támogatjuk a vállalkozói Erasmust, azaz a külföldi tanulást, tapasztalatszerzést, hálózatépítést, a nemzetközi üzleti partnerségek kialakítását vállalkozók számára, kiemelten fókuszálva a közép-európai régióra.

A gazdasági kamarai rendszert szigorú vállalkozói kontroll mellett úgy alakítjuk át, hogy az a kamarákat a kis- és középvállalkozásoknak szóló hatékony szolgáltatásokra ösztönözze. A kötelező kamarai hozzájárulást eltöröljük.

Gazdaságfejlesztés a hátrányos helyzetű térségekben

Kiemelten támogatjuk az elmaradott térségek felzárkóztatását segítő vállalkozásokat, például az elmaradottabb térségek infrastruktúrájának fokozott fejlesztésével, ösztönözzük a helyi adottságok és előnyök kihasználása révén az intelligens specializációt. Pénzügyi és szakmai támogatást adunk a leghátrányosabb helyzetű régiókba települő, ott fejlesztéseket végrehajtó vállalkozásoknak. Az elmaradott régiók fejlesztésére – a normatív támogatások mellett – az érintettekkel közösen integrált helyi fejlesztési terveket készítünk, hogy azok keretében lehessen településfejlesztési támogatásokhoz, hazai és uniós fejlesztési forrásokhoz jutni.

Támogató pénzügyi szektor

A digitalizáció és a verseny támogatásával olcsóbbá tesszük a bankszolgáltatásokat. Az alacsony keresetűek számára bevezetjük a „tehermentesített bankszámlát”, amely mentes lesz mindenféle tranzakciós költségtől, számladíjtól, és biztosítja az alapszolgáltatások igénybevételét. A lakhatási válság megoldását szolgáló programokban (bérletprogramok, szövetkezeti lakásprogram) való finanszírozási részvételre ösztönözzük a bankokat. Felülvizsgáljuk a családi

csődvédelem szabályait, hogy a magáncsőd valódi segítséget nyújtson az adósságcsapdába került emberek számára. Támogatjuk a pénzügyi ismereteket nyújtó iskolai és iskolarendszeren kívüli képzéseket.

Fenntarthatóság a gazdaságban

Ösztönözzük a „körkörös gazdaság” megteremtését annak érdekében, hogy minél több hulladékot, mellékterméket újra fel lehessen használni, s megvalósulhasson a hulladék nélküli gazdaság. Ennek érdekében erőteljesebben érvényesítjük a „szennyező fizet” elvét, támogatjuk a tiszta termelést, az ezt lehetővé tevő új technológiák fejlesztését és alkalmazását, a csökkenő anyag- és energiafelhasználást, felgyorsítjuk a zöldgazdasági átállást. Fellépünk a tervezett elavulás tudatos alkalmazása ellen, ösztönözzük, hogy azt a tartósság kultúrája váltsa fel. Támogatjuk a szolidáris gazdaság térnyerését, a gazdasági demokrácia és az ökológiai fenntarthatóság elveit megvalósító gazdasági együttműködési formákat. Támogató jogszabályi és finanszírozási környezetet teremtünk a szövetkezeti, nonprofit vagy társadalmi célú vállalkozások számára.

Valódi fogyasztóvédelmi rendszer

Helyreállítjuk a fogyasztóvédelmi intézményrendszer függetlenségét, növeljük a laborkapacitásokat, a hatóságok és a területen dolgozó civil szervezetek részvételével átfogó fogyasztóvédelmi stratégiát készítünk. Szigorúbb és stabil fogyasztóvédelmi szabályokat alkotunk. Széles körű tájékoztatási kampányt indítunk annak érdekében, hogy a fogyasztók tisztában legyenek a jogaikkal és azzal, hogy panasz esetén hova érdemes fordulni

7.2 Megélhetés mindenkinek

A demokratikus jogállam helyreállítása keretében célunk, hogy mindenki találhasson magának tisztességes munkát, enyhüljön az elfogadhatatlan munkavállalói szegénység és kilátástalanság. A munkavállalói és munkaadói érdekképviseltek közreműködésével a munkaügyek területén is átlátható kormányzásra törekszünk.

Magasabb bérek

Célunk, hogy a gazdasági teljesítmény, a versenyképesség és a termelékenység egyidejű javításával a magyarországi minimál- és átlagbér jelentősen emelkedjen. Országos szinten a jövőben is két kötelező bértarifa marad érvényben: a legkisebb havi munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum (szakmunkás-minimálbér). A minimálbér és garantált bérminimum összegét egyenrangú felek tárgyalása után létrehozott egyezség alapján határozzuk meg, érdekegyeztetéssel. Támogatjuk, hogy a minimálbér mértékének meghatározására az EU által kialakított, közös európai szabályozás felé mozduljunk el.

A közsférában dolgozók méltatlan helyzetén javítanunk kell. Béremelési programot indítunk, amelynek keretében jelentősen emeljük a fizetéseket. Szükségesnek tartjuk a cafeteria szabályainak átgondolt helyreállítását.

Megerősített munkavállalói jogok

Az állam deklarált feladatának tekintjük, hogy jogalkotással egyensúlyt alakítson ki a munkavállalók és a munkaadók között, ezzel is jogvédelmet biztosítva mindkét oldalnak. Tárgyalásokat kezdeményezünk a szakszervezetekkel és a munkáltatói érdekképviseltekkel A munka törvénykönyve módosításáról. Eltöröljük a „rabszolgatörvényt”, megerősítjük a sztrájkhoz való jogot, a kollektív munkavállalói jogokat, segítjük és kedvezményezzük az atipikus munkavégzés különféle formáit (pl. részmunka, távmunka). Visszaállítjuk a megszüntetett közalkalmazotti jogállásokat, ahol ezt az érdekképviseltek igénylik.

Az érdekegyeztetés újraélesztése

Újjászervezzük az országos szintű érdekegyeztetést, ezen belül az Országos Érdekegyeztető Tanácsot. Megőrizzük a közsférában már meglévő fórumokat, folyamatosan működtetjük az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanácsot és a különböző szektorális fórumokat. Területi érdekegyeztető fórumokat hozunk létre. Megerősítjük az ágazati és munkahelyi érdekegyeztetést. Megköveteljük és számonkérjük a rendezett munkaügyi kapcsolatok kialakítását. Biztosítjuk, hogy a munkavállalói és munkaadói érdekképviseltek részt vehessenek a társadalombiztosítási alapok felhasználásának ellenőrzésében.

Aktív és támogató foglalkoztatáspolitiká

A foglalkoztatás növelését összekapcsoljuk a hatékonysági követelményekkel, a versenyképesség javításával. Olyan gazdaságpolitikát, ezen belül adórendszert, illetve támogatáspolitikát működtetünk, amely segíti a hatékony foglalkoztatást. A munkaerőhiány sikeres kezelése csak akkor képzelhető el, ha versenyképes bérekkel, megfelelő munkafeltételekkel, jobb közszolgáltatásokkal megállítjuk a munkaerő elvándorlását. Aktív foglalkoztatáspolitikával bevonjuk a munkaerőpiacra az onnan ma kiszorultakat, a tartós munkanélkülieket, a közmunkásokat, az alkalmi és/vagy feketemunkából élőket.

Az álláskeresési járadék maximális folyósítási idejét kilenc hónapra növeljük. A munkavállalók járulékbefizetéseinek egy részét felnőttképzési egyéni számlákra helyezük át, ezt a pénzt a munkavállaló tudáskarbantartó, tudásmegújító képzésekre hívhatja le.

Erősítjük a munkaügyi szervezet szolgáltató szerepét. Karriercentrumokkal és civil szervezetek bevonásával, az aktív munkaerőpiaci eszközök, képzés és támogatások rugalmas alkalmazásával segítjük, hogy minden álláskereső a képzettségének és képességeinek megfelelő munkához juthasson.

Támogatjuk a munkához jutást lakhatási, mobilitási, képzési támogatással, az átképzés, középtávon pedig a szakképzés jobb tervezésével, szervezésével. Támogatjuk azokat a vállalkozásokat, amelyek pályakezdőket foglalkoztatnak, kiemelt figyelmet fordítunk az 55 év feletti munkavállalók és a megváltozott munkaképességű emberek helyzetének munkaerőpiaci javítására. Ösztönözzük azoknak a nyugdíjasoknak a munkavállalását, akik munkaerőhiány által sújtott ágazatokban kívánnak dolgozni. Valódi és hasznos, a közmunkások szakmai kompetenciáit fejlesztő közmunkaprogramokat indítunk. Érdemben emeljük a közmunka díjazását. Önkéntes kísérleti programot indítunk a négynapos munkahét előkészítésére.

Munkaügyi ellenőrzés, munkavédelem

Az államnak arra is figyelnie kell, hogy a dolgozónak legyen ereje az érdekérvényesítésre, és védelmet kapjon a jogsértések orvoslására. Ezt a munkahelyi ellenőrzések rendszerén keresztül is elő tudja segíteni, ha a munkáltató érzi a valós ellenőrzések bekövetkezésének lehetőségét. A munkaadók és a munkavállalók elemi érdeke az üzemi balesetek elkerülése. Áttekintjük a munkavédelmi törvényt, jelentősen növeljük az ellenőrzések számát.

7.3 Közpénzügyek

Felelős költségvetési gazdálkodás

Olyan gazdaságpolitikát folytatunk, mely mellett, hogy ösztönzi a növekedést, biztosítja a fenntartható növekedési pályát makrogazdasági, költségvetési, pénzügyi stabilitási szempontból, akár csak a környezeti fenntarthatóság vagy a társadalmi igazságosság szempontjából, emellett kifejezetten kerüli a prociklikusságot (azaz elsősorban gazdasági visszaesés idején jelent lazább, ösztönző költségvetési politikát). Az új kormány kiemelt célja a felgyorsult infláció csillapítása. Ehhez azonban nem a tüneteket, hanem az okokat kell kezelni, többek között a felelős költségvetési politikán keresztül.

Az alacsonyabb keresetűek adóterheinek csökkentése

A személyi jövedelemadó rendszerét igazságosabbá tesszük, és visszaadjuk a Fidesz által az alacsonyabb jövedelműektől elvett, sokak számára akár közel kéthavi jövedelemnek megfelelő adójóváírást négy év alatt. Ez a rendszer a minimálbér szintjén a személyi jövedelemadó teljes visszatérítését jelenti, és a minimálbér másfélszereséig növelni fogja az embereknél maradó jövedelmeket. A kedvezményes áfakulcsok alá eső termékek körét úgy bővítjük, hogy az alapvető élelmiszerek áfája csökkenjen, és ezzel már rövid távon is enyhítjük a magyar társadalomra nehezedő terheket.

Igazságos vállalati adózás

A társasági adó szabályozását úgy alakítjuk át, hogy a nagy multinacionális vállalatok a Magyarországon megtermelt nyereségükből nagyobb részben járuljanak hozzá a közszolgáltatások fejlesztéséhez, de ne nehezítsük a kis- és középvállalkozások fejlődését. A globális minimumadó bevezetése után is megmarad a hazai kis- és középvállalkozások számára a 9%-os társasági adó. Változatos eszközökkel lépünk fel az offshore adóelkerülés ellen is.

Euró öt éven belül

Célunk, hogy a megfelelő feltételek megteremtésével öt év alatt bevezessük az eurót. A közös fizetőeszköz hosszú távú stabilitása érdekében a hazai gazdasági és intézményi feltételek megteremtése mellett támogatjuk az euróövezet jelenleg is zajló reformfolyamatát erősebb fiskális integrációval, kockázatközösséggel és szolidaritással. Azonnali csatlakozást kezdeményezünk a Bankunióhoz.

8

**A MINDENNAPOK
BIZTONSÁGA**

8 A mindennapok biztonsága

8.1 Rendészet

Alapvető célunk, hogy országunk rendőreinek, tűzoltóinak, polgári védelmi szakembereinek, a büntetés-végrehajtási állomány tagjainak, a polgári titkosszolgálatok munkatársainak a haza szolgálata érdekében végzett munkáját annak valós értékén illetmény- és szolgálati nyugdíjrendszerrel ismerjük el, és ezáltal egzisztenciális biztonságot nyújtunk nekik. A még meglévő állományt megtartjuk, erősítjük a testületeikhez való kötődésüket, vonzóvá tesszük az egyenruhás hivatásokat a pályaválasztó fiataloknak. A nem fegyelmi úton eltávolított, korábban leszerelt, képzett rendészeti szakembereket is visszavárjuk!

Megbecsülés a rendvédelmi dolgozóknak

A hivatásos szolgálatban eltöltött életút elismeréseként szolgálati nyugdíjrendszert vezetünk be, mely szerves része lesz az új hivatásos életpályának. A rendszer kizárólag a hivatásos szolgálati jogviszonyban töltött időhöz igazodik, és a fokozott fizikai és pszichikai igénybevétellel járó, jogszabályban meghatározandó szolgálati beosztásokat külön is preferálja.

Anyagilag és erkölcsileg rehabilitáljuk a méltatlanul meghurcolt szolgálati nyugdíjasokat. Visszaállítjuk nyugdíjas státuszukat, és megszüntetjük a juttatásukat sújtó 15%-os levonást, valamint a munkavégzésükre vonatkozó értelmetlen korlátozásokat.

A most még teljesen mellőzött rendészeti szakszervezetekkel új alapokra helyezzük az együttműködést, maradéktalanul biztosítjuk az érdekképviseleti jogosítványokat.

Rendőrt minden faluba!

Felülvizsgáljuk az országos és megyei parancsnokságok szervezeti rendszerét, stabilizáljuk a helyi szervek, a városi rendőrkapitányságok, tűzoltó-parancsnokságok, büntetés-végrehajtási intézmények helyzetét a vízfejek megszüntetésével és az így felszabaduló státuszokkal, anyagi erőforrásokkal. A TEK és a Készenléti Rendőrség szervezeteit újragondoljuk, a szakmailag indokolt átszervezéseket – a szakemberek megtartása mellett – végrehajtjuk.

A magyar vidéknek visszaadjuk a klasszikus körzeti megbízotti rendszert, minden magyar falunak lesz ismét saját rendőre.

Az érintett határszakaszokon a határvédelmet helyben telepített határrendészeti állománnyal oldjuk meg, így a belső területi rendőrfőkapitányságokról, kapitányságokról történő határőrizetre vezényléseket fokozatosan kivezetjük a rendszerből.

A felduzzasztott Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság profiltisztítását elvégezzük. Új szervezetként az Országos Tűzoltó Főparancsnokság és annak megyei, helyi szervei csak a klasszikus tűzoltói és iparbiztonsági feladatok végrehajtására hivatott szervezeti egységekként funkcionálnak tovább. A jelenleg katasztrófavédőkként aposztrofált magyar tűzoltók visszakapják hagyományos megnevezésüket. Végrehajtjuk a büntetés-végrehajtás évtizedek óta ígért, de meg nem valósult reformját.

A büntetés-végrehajtásban dolgozók személyi körülményein túl a munkafeltételeiket is javítjuk új, modern büntetés-végrehajtási intézmények létrehozásával, aminek köszönhetően munkahelyeket is teremtünk. A fogvatartottak munkavégzését felülvizsgáljuk, olyan termelőtevékenységet fognak végezni, ami valóban hasznos – ezáltal is csökkentjük a fogva tartásuk költségeit –, és segíti a büntetésüket letöltötték társadalomba visszailleszkedését.

8.2 Honvédelem és nemzetbiztonság

Magyarország a NATO és az Európai Unió tagjaként szövetségi keretrendszerben tudja garantálni a haza védelmét. Célunk, hogy erőteljesebben jelenjen meg a NATO-ban és az uniós közös kül-, biztonság- és védelempolitikában Magyarország külpolitikai érdeke és az országot ért biztonsági kihívásokra adott közös szövetségi válasz.

Aktív és alakító részesei kívánunk lenni annak a folyamatnak, amely elvezet a közös parancsnoksággal működő közös európai haderőhöz. Elengedhetetlen a nemzetbiztonsági szolgálatok európai szinten történő erőteljesebb együttműködése. Szorgalmazzuk a közös európai hadiipari fejlesztéseket.

A civil kontroll helyreállítása

Az elmúlt években a magyar hadsereg súlyosan átpolitizálódott. Az átláthatatlan beszerzések és a mögöttük felépült szervezeti rendszer, a köréje csoportosuló hazai és külföldi oligarchák nemzetbiztonsági és korrupciós kockázatot jelentenek. Helyreállítjuk a honvédség feletti civil kontroll intézményeit, biztosítjuk a honvédelem felelősségteljes, politikamentes működésének feltételeit.

Átvilágítjuk a 2018 utáni beszerzéseket és különösen a veszélyhelyzet idején hozott döntéseket. A felülvizsgálati folyamat érinti a Honvédelmi Minisztériumhoz tartozó valamennyi céget. Ha szükséges, a megkötött szerződéseket felmondjuk. Új, erős civil kontroll melletti védelmi beszerzési jogszabályt dolgozunk ki.

Erősítjük és politikamentessé tesszük a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatot. Átvilágítjuk a szervezet 2010 utáni munkáját.

A honvédség társadalmi megbecsülése

Visszamenőleg rendezzük a szolgálati nyugdíjak ügyét, és olyan humánerőforrás-rendszert dolgozunk ki, amely világosan meghatározza a bemeneti, kimeneti és

előmeneteli feltételeket. Kiemelten kezeljük a szociális ügyeket, a lakáshoz jutást és az idősgy területét. A honvéd egészségügy területén kompenzáljuk az eddigi forráshiányt, korszerűsítünk. Kiemelten fogjuk kezelni a szociális területet, a lakás- és idősgy területeit a Magyar Honvédségen belül.

Kiemelten kezeljük a katonák jogérvényesítési lehetőségeit, különös tekintettel a nők helyzetére és jogaira. Külön programmal ösztönözzük a nők csatlakozását a haderőhöz. Felülvizsgáljuk mindazon programokat, amelyeket a Fidesz-kormány militarizálási céllal hozott létre, és amelyek félelmet keltenek magyar polgárok sokaságában.

Nyilvánosságra hozzuk az ügynökaktákat

A nemzetbiztonsági célú adatgyűjtések esetében különös garanciákat és fokozott felügyeletet biztosítunk a magánszféra sérthetlenségének érdekében, amelyre nézve a koncentrált adatkezelés fokozott kockázatot jelent.

Az állambiztonsági iratok, az úgynevezett ügynökakták visszatartása nem nemzetbiztonsági érdek, véget vetünk a túlzott titkolózás gyakorlatának. Az ügynökakták nyilvánosságra hozásáról törvényt alkotunk, amelyben a közérdekű adatok nyilvánosságát és a szenzitív adatok védelmét egyaránt figyelembe véve fogjuk rendezni a múlt megismerésének kérdését.

Erőssé és politikamentessé tesszük a nemzetbiztonsági szolgálatokat. Az elmúlt évtizedben hazánk a hidegháborús idősakra emlékeztető kémtevékenység helyszíne lett. Kiemelt figyelmet fordítunk az ellenérdekelt titkosszolgálatok hazai tevékenységének feltárására és felszámolására.

A nemzetbiztonsági szolgálatok eredményes működésének legfontosabb tényezője a felkészült és motivált személyi állomány, ezért a nemzetbiztonsági szolgálatok állománya számára olyan előmeneteli és illetményrendszert hozunk létre, ami elismeri és ösztönzi a teljesítményt.

9

EURÓPAI

MAGYARORSZÁG

9 Európai Magyarország

9.1 Külpolitika

Külpolitikánk legfontosabb célja hozzájárulni az ország jólétéhez és biztonságához, az együttműködésen alapuló nemzetközi közösség megerősítéséhez. Ezt a célt a magyar külpolitika három hagyományos területének a szem előtt tartásával kívánjuk szolgálni:

- 1., az euroatlanti integráció erősítése;
- 2., baráti viszony a szomszédos országokkal;
- 3., a határainkon túl élő magyarok jogainak és érdekeinek a támogatása.

Nem vagyunk komország Kelet és Nyugat között

Hiszünk a nyugati értékek iránt elkötelezett, európai Magyarországon. Valljuk, hogy hazánk Szent István király óta Európához tartozik. A rendszerváltozás megerősítette a magyar nemzet történelmi helyét Európában: nem komország vagyunk Kelet és Nyugat között, hanem megkérdőjelezhetetlenül a Nyugat, az Európai Unió és a transzatlanti közösség szerves része. Ezt a választást az elmúlt huszonöt évben két népszavazás is megerősítette: a magyarok elsősorban többsége állt ki előbb a NATO-tagság, majd az EU-tagság mellett. Az Orbán-rendszer kül- és belpolitikájában módszeresen e történelmi választást igyekszik megkérdőjelezni, aláásva a közös megoldásokat és veszélyeztetve hazánk helyét a szövetségi rendszereken belül. Április 3-án mindenkinek arra a kérdésre kell majd választ adnia, hogy „Kelet vagy Nyugat?”. Mi a Nyugatot választjuk.

Megerősítjük Magyarország euroatlanti elköteleződését

A folyamatosan átalakuló, globalizált világban gyarapodásunk és biztonságunk legfőbb garanciáját szövetségi rendszerünk jelenti. Megerősítjük Magyarország helyét

az EU-ban és a NATO-ban, a világ legerősebb politikai szövetségében, felelősségteljes szerepet vállalunk a világpolitika színpadán, egyúttal különös figyelmet fordítunk az újszerű kihívásokra. A magyar külpolitika a rendszerváltozás óta nem volt olyan veszélyes tévúton, mint ma. Az Orbán-kormányt nem a magyar nemzeti érdekek vezérik, ehelyett az elmúlt 12 év során kiépített illiberális rendszer fenntartásának és egy szűk kör anyagi érdekeinek alárendelve lavíroznak az egyre kiszámíthatatlanabbá váló világunkban. Szövetségeseink bizalma megingott bennünk, az Orbán-kormány külpolitikája hazánk nemzetközi elszigetelődését és érdekérvényesítő képességének súlyos romlását idézte elő. Nem kérdés tehát, hogy az értékeket és érdekeket egyensúlyba hozó, Magyarország euroatlanti elköteleződésén alapuló külpolitikához való hiteles visszatérés nemzeti minimum.

Fontos, hogy az Európai Unió a nemzetközi békét és biztonságot érintő kérdésekben közös és határozott hangon tudjon megszólalni, illetve hatékony európai védelempolitikát tudjon folytatni, ezért elengedhetetlennek tartjuk mindkét területen a minősített többségi döntéshozatal eljárás bevezetését.

Az orosz és kínai befolyás csökkentése

A keleti és déli nyitás teljes csődöt mondott, az autoriter rezsimekkel egyre szorosabbra fűzött szövetség nemzetbiztonsági kockázatot jelent, és növeli a bizalmatlanságot Magyarországon természetes szövetségesei körében. Az ország értékeivel és érdekeivel ellentétes, átláthatatlan, korrupt, magánérdekeket szolgáló üzleti kapcsolatok mozgatják a Orbán-kormány Oroszország- és Kína-politikáját is. Célunk, hogy a lehető legnagyobb mértékben megtisztítsuk az országot az orosz befolyástól, valamint határozottan lépünk fel Kína egyre aktívabb pozíciófoglalási kísérleteivel szemben.

Egy új közép-európai együttműködés

A közép-európai stratégiánk lényege, hogy a magyar diplomáciának – szakítva a 2010 után követett irányvonallal – nem önálló hatalmi pólusképzésre, illetve különutas megoldások keresésére kell fókuszálnia az Európai Unió ellenében, hanem olyan közös pozíciókat kialakítani, amelyek az Európai Unió egésze és ezen belül Magyarország fejlődését célozzák. Ebben a stratégiában a regionális kapcsolatok hatékonyan szolgálják a transzatlanti és az európai integráció elmélyítését a régió speciális érdekeinek becsatornázásával. A visegrádi és általában a közép-európai együttműködést tartalommal kell megtölteni, nem csak előretolt kommunikációs fegyverként használni. Ez az „új Közép-Európa” fontos pillére és egyik katalizátora lehet az unió sikeres reformjának, miközben biztosítja a jólétet és biztonságot saját polgárainak. A közép-európai együttműködésnek a visegrádi négyek kereteit kiegészítve a hat nyugat-balkáni országot, valamint a három balti államot is magában kell foglalnia, ahogy Szlovéniát, Horvátországot, Bulgáriát, Romániát és Ausztriát is. Ez a szélesebb közép-európai együttműködés tovább erősíti majd érdekérvényesítési képességünket az Európai Unión belül és a nagyvilágban egyaránt.

A magyar külpolitika becsületének helyreállítása

A Külgazdasági és Külügyminisztérium jelenlegi állapota a magyar külpolitika mélyrepülését tükrözi. A KKM mára egy átláthatatlan, korrupcióval átitatott, világos struktúrát és stratégiai irányítást nélkülöző konglomerátummá vált. A minisztérium jelenlegi vezetése alatt végrehajtott drasztikus létszámcsere a magyar diplomácia szakmai minőségének 50-es évek óta nem látott, tudatos leépítését, a politikai lojalitás szempontjai szerint kiválasztott káderek beözönlését okozta. Ez számos botrányban is megmutatkozik (Kaleta-ügy, lélegeztetőgép-biznisz stb.). A választások után a külügyminisztérium jelentős strukturális reformot és stratégiai irányváltást hajt

végre, megszüntetjük a korrupciót, méltó teret adunk a szakértelemnek, helyreállítjuk a magyar külpolitika becsületét.

9.2 Európa-politika

Hazánk Magyarország, de Magyarország hazája Európa. Ez a mi kettős identitásunk: egyszerre vagyunk magyar hazafiak és elkötelezett európai polgárok. Hiszünk abban, hogy a XXI. században a nemzeti identitásokat tiszteletben tartó, de egységesebb Európa tud helytállni a globális versenyben.

Európai uniós tagságunk megkérdőjelezhetetlen

Magyarországot múltja, jelene és jövője is Európához köti. Hazánk uniós csatlakozása egy történelmi álom beteljesedése. Magyarország EU-tagsága egyszerre az európai magyar identitás horgonya, a magyar haladás történelmi irányának kiteljesítése, valamint legfontosabb gazdasági és szociális érdekeink érvényesítésének kerete. Az Orbán-kormány ezeket a vívmányokat sodorja veszélybe, amikor az unió gyengítésén és megosztásán dolgozik. Mi konstruktívan részt veszünk az Európai Unió jövőjének alakításában, az ellentétek feloldásában. Mert Európával és Európában erősebbek vagyunk.

Lehetőségekkel teli Európai Unió

Sokkal jobban érvényt szerzünk az unió adta lehetőségeknek. Az EU-s források ezentúl nem kormányközeli oligarchák és családtagjaik zsebébe vándorolnak majd, hanem eljutnak azokhoz, akiknek szánták őket, és akiknek a legnagyobb szükségük van rájuk: a helyi önkormányzatokhoz, a tisztességes vállalkozókhöz, a kórházakhoz, iskolákhoz. Az innovációba, tudásgazdaságba való befektetés, a klímacélok érvényesítése és az energiaunió megteremtése jelenti a kulcsot ahhoz, hogy Magyarország versenyképesebb és fenntarthatóbb legyen. Az uniós szociális és egészségügyi minimum elérésére tett határozott törekvések pedig

azért fontosak, hogy az életszínvonalunk is közelítsen Európa magjához. Támogatjuk az uniós törekvéseket az európai szociális pillérben megfogalmazott célok mielőbbi megvalósítására, hogy létrejöjjön a szociális unió: létezzen a szociális jogok közös minimuma az EU minden pontján, így Magyarországon is. A koronavírus okozta egészségügyi és szociális krízisre Európának ambiciózus és szolidáris választ kell adnia az európai egészségügyi unió megerősítésével és közös munkahelyvédelmi programokkal.

Európa centrumához fogunk tartozni

A magyar érdekeket nem tudjuk a partvonalra szorulva érvényesíteni. Ahhoz, hogy legyen szavunk, milyen irányba fejlődjön Európa, az unió belső köréhez kell tartoznunk. Az integráció mélyítése azonban önmagában nem érték, csak akkor, ha annak eredménye az életminőség, a fenntarthatóság, a biztonság és a versenyképesség szintjének emelkedése. Célunk, hogy öt év alatt bevezessük az eurót. A hazai gazdasági feltételek megteremtése mellett támogatni fogjuk az euróövezet jelenleg is zajló reformfolyamatát, hiszen ennek befejezése a közös fizetőeszköz hosszú távú stabilitásának feltétele.

Fenntartható európai gazdaságot teremtünk

Az EU gazdaságának fenntarthatóbbá, környezetkímélőbbé tétele mindannyiunk közös érdeke és felelőssége, ezért a járvány után az erejét fokozatosan visszanyerő gazdaságot új, zöld és körforgásos alapokra kell helyeznünk. Kiemelt prioritásként kezeljük az európai energiaunió kiteljesítését, amely nagyban hozzájárulhat az EU külső energiafüggésének érdemi csökkentéséhez. Mindent megteszünk a párizsi klímamegállapodás és az unió klímacéljainak teljesüléséért. Ennek záloga a fokozott globális együttműködés, amelyben az Európai Unió példaként szolgálhat, és vezető szerepet is kell vállalnia.

A külhoni magyarok érdekeit szem előtt tartó Európa-politika

A határainkon túl élő magyarok jogainak hatékony védelme érdekében elutasítjuk az Orbán-kormány európai megoldásokat hátráltató magatartását. Ez ellentétes a nemzetpolitikai érdekeinkkel is, és hátrányos a határainkon túli magyar nemzeti közösségek számára. Ez ugyanis kizárja azt, hogy akár az EU, akár bármely tagállam a nemzetiségi jogsérelmek ügyében hatékonyan fellépjen. Számunkra a külhoni magyarok érdekvédelme kiemelt cél.

Biztonságos és emberséges migrációs és menekültügyi politika

A biztonság és emberségesség a migrációs és menekültügyi politikában nem egymással ellentétben álló szempontok. A menedékkérés folyamatának a stabilitás és a törvényes rend betartása mellett kell történnie, ennek részeként pedig szigorúan fel kell lépni az illegális migráció és az emberkereskedelem ellen. Biztosítjuk az emberséges bánásmódot a befogadó központokban, és gondoskodunk a menedékkérelmek igazságos elbírálásáról. Világos és egységes kritériumok alapján eltérő módon kezeljük az európai menekültpolitikát, a bevándorlással kapcsolatos döntéseket pedig továbbra is csak a nemzeti parlamentek hozhatják meg. Felülvizsgáljuk az Orbán-kormány korrupciójának melegágyaként működtetett letelepedésikötvény-program keretében kiadott tartózkodási engedélyeket, ezeket felülvizsgáljuk, és indokolt esetben megvonjuk. Azonnali hatállyal kiadatjuk az Orbán-kormány által betelepített bűnözőket.

**KÖSZÖNJÜK
A TÁMOGATÁST
ÉS BIZALMAT!**

ÁPRILIS 3.

EGYSÉGBEN MAGYARORSZÁGÉRT

JELŐLŐ
SZERVEZETEK

TÁMOGATÓ
SZERVEZET

